VERSLAG VAN HET SESSIEDEBAT VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 16 NOVEMBER 2023

Onderwerp: RV Definitief ontwerp nieuw gemeentehuis (8325757) (GEHEIME BIJLAGE)

Voorzitter: dhr. M. Achterbergh-Copier

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. M.L. Beusenberg, , mw. A.E. Gumbert, mw. J.M. Hup, mw. J.B. Kamsteeg, mw. S. van de Meeberg, dhr. E.J. van der Peet, dhr. J.J. Schaap, hr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. K. Sulmann, mw. M. Woolthuis

Griffier: dhr. B. Heerema

Portefeuillehouders: mw. C.F.M. van der Meij, mw. M.L. Sedee-Schuitemaker, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal, ik open deze sessie. Van harte welkom. We gaan het hebben over het raadsvoorstel Definitief ontwerp van het nieuwe gemeentehuis. Voor deze sessie hebben zich geen insprekers aangediend. We zullen het in een eerste en tweede termijn zoals u dat gewend bent doen. U kunt gewoon blijven zitten. Net zo makkelijk. We starten dus straks met de eerste termijn met spreektijden. Let op dat uw spreektijd beperkt is. In iBabs vindt u onder andere nog twee brieven terug die vanuit de raadswerkgroep aan u zijn gericht. Die hebben we ook in de mail gehad. Wilt u een punt van orde maken, mijnheer Beusenberg? Dan maak ik even mijn verhaal af als u dat goed vindt, dan kunt u daarna uw punt maken. Dus er staan twee brieven in, die heeft u inmiddels ook in de mail gehad. En onder agendapunt 0.2 Aangekondigde moties en amendementen, vindt u twee moties en een amendement terug. Indien gewenst kunnen deze bij de start van deze plenaire raad van vanavond om 22.15 uur ingediend worden, omdat we het officiële vragenuur missen. Bijlage 2 van de stukken onder iBabs betreft een geheim stuk. Dit betekent dat u met elkaar vrijuit kunt spreken over het raadsvoorstel en de bedragen die genoemd staan in de beslispunten van het voorstel zelf. Mocht u echter willen spreken over de verschillende bedragen waaruit de investeringsraming is opgebouwd, dan dient u dat in beslotenheid te doen. Mijn vraag aan u als raad is of daar op voorhand behoefte is aan een besloten deel. Dat kan altijd nog, maar vooralsnog niet. Mocht daar later toch behoefte aan zijn, dan hoor ik dat graag van u, dan kunnen we aan het einde van deze sessie nog een deel in beslotenheid bespreken. Dan gaan we van start en dan is mijn vraag wie mag ik als eerst? Oh ja, er is nog een punt van orde van mijnheer Beusenberg. Nee? Oké. Oké, maar dat kunt u dan uiteindelijk om 22.15 uur indienen en u kunt hem nu al bespreken. Ja, mevrouw Antolini, FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Ik zal het niet al te lang houden, want hier zitten we weer. Nog een sessie over het nieuwe gemeentehuis. En eerlijk gezegd had ik hier liever niet willen zitten. Want voorzitter, we kunnen niet negeren dat dit een enorme verspilling is van belastinggeld. De zoveelste bodemloze put om geld in weg te gooien, terwijl dit geld veel beter besteed had kunnen worden. En waarom? Volgens het college en de partijen die het voorstel hebben goedgekeurd, was renovatie van het oude gebouw absoluut onmogelijk en sloop de enige optie. En nu worden we geacht te debatteren over details zoals de koffiecorner en de vraag of er wel of geen groene rand op het gebouw moet komen. Voorzitter, de kosten werden in 2020 nog op ongeveer € 57 miljoen geschat en het bedrag is inmiddels opgelopen tot € 75 miljoen. En we kunnen ervan uitgaan dat dit nog verder zal stijgen. Maakt het dan

echt uit dat het gemeentehuis een ronde vorm krijgt? Voorzitter, of er nu wel of geen dakterras komt, het zal ons een zorg zijn. Als het aan ons had gelegen, was het oude gemeentehuis gerenoveerd en kon dit geld geïnvesteerd worden in veel belangrijke projecten. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini, u krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil toch graag even bevestigd zien of mevrouw Antolini doorheeft dat als ze het oude raadhuis zouden renoveren, dat dat dan meer geld had gekost dan de keuze die we nu maken?

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dat is inderdaad wat ze hebben aangegeven. Ik vraag mij af hoe het mogelijk is dat de renovatie van een gebouw überhaupt duurder is dan het helemaal opnieuw bouwen van een heel nieuw gebouw en het platleggen van het oude gebouw. Ik woon in de buurt van het oude gemeentehuis. Ik zie wat voor werk daar verricht wordt en hoeveel tijd en bemanning en alles daar elke dag bezig is. Ook is het zo dat het nu al gestegen is met € 20 miljoen en waarschijnlijk gaat het nog verder stijgen. Ja, ik betwijfel het.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Sulmann, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Ja, dank u wel voorzitter. 26 maart dit jaar, toen bespraken we in deze zelfde raad het voorlopig ontwerp dat geen € 57 miljoen maar € 72 miljoen moest gaan kosten. Maar voor dat geld kregen we onder andere een buitenterras, een dakzaal en een daktuin. Het is de raad gelukt deze ongelukzalige ideeën te schrappen en aan te geven dat € 70 miljoen toch echt het maximum is, wat nog steeds een verhoging van 23% is ten opzichte van € 57 miljoen. Met enig vertrouwen zagen we dan als raad ook het definitieve ontwerp tegemoet. Maar amper zeven maanden later is de rekening alweer opgelopen tot € 75 miljoen. Als we dit tempo aanhouden, dan komt de door velen al gekscherend genoemde €100 miljoen heel dichtbij. De rekening van het nieuwe gemeentehuis blijft maar oplopen, omdat het college niet aan de fundamentele eisen van de raad wil tornen. Maar de belangrijkste fundamentele eis van de raad is toch nu juist de financiële eis. Kunt u als college aangeven waarom aan de belangrijkste fundamentele eis, het geld, nu juist wel getornd kan worden, maar alle overige fundamentele eisen niet? We horen het graag. Wat ons verder opvalt is dat de businesscase wederom de kant opvalt van zelf bouwen. Dit was bij € 57 miljoen het geval, met een klein verschil in het voordeel van zelf bouwen. Nu zitten we op € 75 miljoen en de businesscase valt nog steeds de kant op van zelf bouwen, wederom met een klein verschil. Opmerkelijk. Toch benieuwd bij welk bedrag zelf bouwen niet meer voordelig is. Bij € 100 miljoen? Wellicht. Dan willen wij graag de adviesgroep Begeleiding Nieuwbouw Nieuwe Raadhuis bedanken voor het werk dat zij hebben verzet, onder andere voor de grote raadzaal, de locatie van de fractiekamers en de veiligheid voor onze toekomstige raadsleden. Maar hoe kan het dan toch dat deze adviesgroep aangeeft bij meerdere aanpassingen in het definitief ontwerp niet betrokken te zijn geweest? Hoe serieus neemt het college deze werkgroep dan? Zelfs de verhoging naar € 75 miljoen kwam als een verrassing. Maar goed, het is ook niet voor niets een raadhuis. Het blijft raden wat ons nieuwe huis gaat kosten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we aan mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. Als we naar het definitieve ontwerp kijken, dan is voor de VVD eigenlijk een tweetal zaken van belang. We kijken uiteraard naar de financiën en we kijken of het een gebouw wordt dat we voor ogen hadden, dat prettig is om in te werken, waar inwoners zich herkennen, wat functioneel is en goed doordacht. Als ik dan met het meest ongezellige onderwerp

begin, de financiën, dan zien we gelukkig dat het nog steeds een bezuiniging is, ondanks dat de kosten weer hoger worden. Het is ook nog steeds goedkoper dan hier te blijven zitten. Dus daar staan we nog steeds achter. We zien ook dat de kostenstijging echt voortkomt uit maatschappelijke ontwikkelingen die we overal om ons heen zien gebeuren. Er zijn geen rare onverwachte zaken gebeurd, dus daar hebben we het wat ons betreft gewoon mee te doen. En we zien ook dat de dekking goed is onderbouwd, dus daar kunnen we mee instemmen. We hebben zelf als raad gevraagd om die BREEAM-eisen los te laten. Dat kan misschien nog wat opleveren om het zo maar te zeggen. Ik zie in het stuk dat het losgelaten is, maar hoeveel dat nu oplevert is niet inzichtelijk. Dat zou ik toch wel graag van het college willen weten. Ik snap dat dat ook een beetje een technische vraag is, dus dat kan later ook. En dan gaan we nog eventjes over de functionaliteit en hoe prettig dat gebouw is om in te werken. Het werd net al gezegd, we hebben vanuit de raad een werkgroep die zich daarmee bezighoudt. Wij willen die raadsgroep ook heel erg bedanken voor de inzet. Ze hebben echt hele nuttige dingen aangebracht. Dat laat maar weer zien dat als je zoiets samen doet, je tot een beter resultaat kan komen. Ik vind het ook jammer dat ze zich in sommige opzichten gepasseerd voelen. En daar zouden we ook graag nog even een reflectie van het college op willen. We lezen dat de medewerkers die er straks in moeten werken ook betrokken zijn geweest, maar we zien verder helemaal niet terug in het stuk wat die nou hebben aangedragen. Verder zien we dat het ontwerp kennelijk aansluit bij onze visie op dienstverlening, maar ook daar: hoe dan en wat dan? Dat zien we niet terug in het stuk. Dus dat kan wat ons betreft wat duidelijker gecommuniceerd worden, zodat we als raad ook goed weten hoe met alle inspraak de verbetering is doorgevoerd. Dan hebben we allemaal volgens mij de wens om een levendig en welkom gemeentehuis te ontwerpen en daar hoorde in eerste instantie ook een koffiebar bij. Wat ons betreft is dat redelijk snel van tafel geschoven door het college. Wij zouden het toch nog willen vragen. Er ligt een amendement en een motie voor. Wat ons betreft kunnen we daar heel goed in meegaan, maar ik wil graag, omdat we er vanavond ook over moeten stemmen, van het college wel heel duidelijk horen… Want voor de VVD zijn twee kaders heel belangrijk: het mag geen vertraging opleveren en het moet binnen de kosten blijven en niet alleen binnen de kosten van de investering, maar ook de exploitatie. En ik zou dus graag wel van het college duidelijkheid willen hebben op die kaders, of die motie met betrekking tot social return en dat amendement met betrekking tot verder onderzoek doen, of er toch niet iets mogelijk is van horeca, of dat binnen die kaders past. En dan nog het laatste, er is ook een motie ingediend met betrekking tot de rand. We hadden allemaal gevraagd om een groene rand, die is er niet. Er is nu een rand met een tekst. Ik zou graag willen weten, is die tekst definitief? Of is dat nog iets waar het college over denkt om daar de inwoners bij te betrekken, wat daarop moet staan? Dat is mij ook nog niet helemaal duidelijk. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van Straten. Dan gaan we naar de heer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Het lijkt nog maar kortgeleden dat de raad zich verzette tegen het voorontwerp van het nieuwe gemeentehuis. Het CDA heeft zich toen hard gemaakt voor verschillende aanpassingen van het ontwerp en het huiswerk was niet mals. Zeven aangenomen amendementen en één aangenomen motie. Deze werden toen beargumenteerd ontraden, maar we zijn blij dat we als raad hebben doorgezet. In het raadsvoorstel zien we bevestigd wat we al hadden verwacht. Het laten vervallen van de dakzaal en de daktuin leidt tot een simpele constructie. Loslaten van BREEAM-eisen bespaart op een duurzame manier en een terras met koffiecorner blijkt niet haalbaar. Wel hebben wij zo onze gedachten bij de manier waarop bijvoorbeeld het loslaten van BREEAM nu ineens als voordeel wordt gepresenteerd. Terwijl we kortgeleden daar nog een fel debat over voerden met het college en de ambtenaren en de raadsvisie stellig ontkend bleef. CDA vindt het ontwerp nu beter passen in de omgeving en de aanpassingen hebben zeker niet geleid tot een vierkante doos zonder uitstraling. Integendeel, de raadzaal en de publieke functies trekken de aandacht en niet de ufo die op het dak was geland. Die is samen met Ida weggevlogen, denken wij. Wij begrijpen waarom de groene dakrand niet uitvoerbaar is en vinden de wijze waarop groen nu is ingepast in en rondom het

gebouw passend. Daarnaast is er nog voldoende potentieel om het raadhuisplein in te richten op een groene wijze om hittestress tegen te gaan en gezelligheid te creëren. Dan de kosten, want het is weer duurder geworden, terwijl de raad een kader van € 70 miljoen heeft meegegeven en flink wat besparingen heeft doorgevoerd in het ontwerp. Dat geeft een oncomfortabel gevoel. De oorzaken zijn duidelijk en hierover zijn we al eerder geïnformeerd. Het gevoel dat beklijfd is: waar gaat het heen? Omdat we te maken hebben met zeer grillige marktomstandigheden vinden wij het verstandig dat er nu niet al om een krediet wordt gevraagd. Dat een deel van de kosten kan worden gedekt uit de stelpost indexatie is een mooie meevaller, maar dat betekent natuurlijk niet dat het gemeentehuis ineens goedkoper wordt. De exploitatiekosten blijven desondanks gelukkig lager dan de andere alternatieven. Het CDA vindt het dan ook niet verstandig om nu weer te gaan draaien aan de knoppen van het programma van eisen. Dat hebben we in onze ogen al genoeg gedaan. Wel zien wij kansen om de horecavoorziening op een sociale manier in te gaan vullen. Beheersen van de resterende risico's moet wat ons betreft de hoogste prioriteit hebben, inclusief het creëren van een zo aantrekkelijk mogelijke aanbesteding. De combinatie die wordt gezocht met een potentieel onderhoudscontract zien wij als een goede daarin. Met alvast een verwijzing naar volgende week willen we afsluiten dat het CDA in het vervolg periodiek op de hoogte wil worden gehouden over de voortgang en niet per voorstel, maar dat is al een beetje vast vooruitlopen op Protocol grote projecten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van der Peet. Dan gaan we naar de buurvrouw, mevrouw Gumbert van GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel. Voorzitter, collega's, in april bespraken we het voorlopig ontwerp en we waren allemaal geschrokken van de fors gestegen kosten en het tegenvallen van de sloop van de kelders en we besloten daarom dat het eenvoudiger moest worden zodat de kostenstijging niet nog verder op zou lopen. Dus op basis van dat raadsvoorstel, dat voorlopig ontwerp, schrapten we de daktuin en de dakzaal uit het voorlopig ontwerp. En nu is het definitief ontwerp er, zónder dakzaal en helaas ook zónder groene dakrand, maar niet voor € 70 miljoen. Ons nieuwe raadhuis is nu begroot op € 75 miljoen, en dat zónder die groene dakrand en zónder echt aansprekende, originele, typisch Haarlemmermeerse kenmerken. Waarom zouden we geloven dat het vanaf nu meevalt en prijsstijgingen wel zijn meegenomen? De ongeschreven regel zegt immers, dat alles altijd langer duurt en duurder is dan de bedoeling was. Misschien moeten we ons daarbij neerleggen, maar het blijft pijnlijk. Waarom moet de raad zich telkens neerleggen bij voldongen feiten? Waarom werd er in april van dit jaar een raadsvoorstel besproken met het prijspeil van negen maanden daarvoor, terwijl het bekend was dat de inflatie hoog was? Wat is de betekenis van de besluiten die de raad neemt, als de uitwerking van onze amendementen niet tot besparing, maar tot kostenstijging leidt en als we dan niets anders meer kunnen dan bij het kruisje tekenen. Als de raad zelf niet op het besluitvormingsproces kan vertrouwen, hoe moeten we het dan aan onze inwoners uitleggen? Volgende week, storm en regen dienende, gaan we bespreken of een protocol voor grote projecten in Haarlemmermeer nuttig zou zijn. Het nieuwe raadhuis lijkt ons een uitstekend voorbeeld van een groot project waar grote behoefte is aan meer grip op de besluitvorming over jaren, begrotingen en coalitieperiodes heen. Wij willen niet terugkomen op het hele plan. We willen een raadhuis in het centrum van Hoofdorp, een gemeentehuis moet er zijn voor iedereen. Het kan niet ergens buiten aan de rand van een bedrijventerrein staan. Het hoort ook duurzaam te zijn, uitnodigend, aangenaam om te zien en om in te verblijven. Wij willen dus niet verder bezuinigen op de uitvoering, die is al ruimschoots karig genoeg. Er is al veel geïnvesteerd, we moeten snel gaan bouwen. Onverwachte tegenvallers moeten begrijpelijk worden toegelicht aan de speciale raadscommissie, aan de hele raad en aan inwoners. We maken ons zorgen over het besluit om het terras te schrappen, want hoe voorkomen we dat het raadhuis een in zichzelf gekeerde kolos wordt. Hoe richten we het plein zo in dat het echt een aantrekkelijke bruisende huiskamer van de gemeente is? En tenslotte die poëzie op de dakrand. De keuze van de tekst hoeft nog niet gemaakt te

worden. Die is zoals in het voorstel staat nog niet definitief. Tegen de tijd dat dit wel aan de orde is, zal ik daar als raadslid en als dichter graag wat woorden aan wijden.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Gumbert. Dan gaan we naar EEN Haarlemmermeer, mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. U kent onze afkeurende visie over het ontwerp van het nieuwe gemeentehuis. Wel hebben we twee positieve opmerkingen over het voorgestelde bouwontwerp. Ten eerste is de raadzaal conform de wensen van de raad en de fractiekamers liggen gelukkig op het niveau van de raadzaal. Maar EEN Haarlemmermeer vindt wel dat het huidige budget van € 75 miljoen voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis niet te verdedigen is. Zoals we tijdens het begrotingsdebat hebben aangegeven, is straks een totaalprijs van meer dan €100 miljoen aan kosten niet uit te leggen aan onze inwoners. Het college duwt helaas ons ook een mes op de keel om snel te besluiten onder het mom van prijsstijgingen. Wat een farce. Voorzitter, haastige spoed is zelden goed.

De VOORZITTER: Was u klaar mijnheer Spijker?

De heer SPIJKER: Ik zag iemand zwaar met zijn hand bewegen en ik dacht, nou die wil even interrumperen.

De VOORZITTER: Die wil heel graag het woord maar nadat u uw woord heeft afgerond.

De heer SPIJKER: Ik heb nog een paar zinnetjes. Dus EEN Haarlemmermeer zegt, ontwikkel een klein kantoorgebouw voor de helft van de direct betrokken ambtenaren en geen geldverslindend paleis. EEN Haarlemmermeer zal expliciet nee stemmen tegen dit DO.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Dan gaan we naar mevrouw Van de Meeberg, D66.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ja, zo luisterend naar de inbreng van alle collega's hoor ik eigenlijk alleen de VVD realistisch over de kostenverhoging. Alle kosten in heel de wereld stijgen. Ik heb het idee dat mensen een beetje een toneelstukje spelen. Van oh, we zijn zo verrast door de kostenverhoging. Alle kosten stijgen. Of denk je dat alle kosten stijgen behalve voor de gemeente? Als die wat doet of zo. Ik vind dat heel opvallend.

De VOORZITTER: Mevrouw, u krijgt een interruptie van mevrouw Gumbert, GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik ben denk ik niet duidelijk genoeg geweest in mijn tekst. Ik ben namelijk niet verbaasd over de kostenstijging, maar ik ben verbaasd dat in het voorlopig ontwerp dat we dit voorjaar hebben besproken, daarin die kostenstijgingen blijkbaar onvoorzien waren, terwijl iedereen juist wist dat die eraan zaten te komen. En hadden we dus eigenlijk toen het niet over… Kortom, dat er toen geen beeld was en dat wij met ons amendement van € 70 miljoen, dat dat van geen kanten kon kloppen…

De VOORZITTER: Komt u met een vraag? Of is het...

Mevrouw GUMBERT: Nee, ik wilde reageren op de opmerking van mevrouw Van de Meeberg. Dat andere partijen blijkbaar niet begrijpen dat de kosten zijn gestegen. Wij begrepen het wel, wij vinden juist dat we onvoldoende daarover geïnformeerd zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw van de Meeberg, gaat u verder.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Goed, er zijn heel veel eisen neergelegd naar aanleiding van het voorlopig ontwerp door zowel de raad als de raadswerkgroep, waarvan volgens mij bijna alles is gehonoreerd. Buitensporigheid is absoluut afwezig in dit ontwerp. Wat wij wel echt missen is een beetje groen. Ja, we snappen dat als je zonnepanelen neerlegt, dat de constructie het bijna niet toelaat. En de uitleg is hartstikke duidelijk en toch missen we groen in het aangezicht. CDA is altijd tegen verdozing, maar nu vinden ze het geen vierkante doos. Nou, dat is fijn, maar tegelijkertijd zouden wij wat verticaal tuinieren, als dat mogelijk is, op de een of andere manier toch wel heel prettig vinden, om te zorgen dat het inderdaad geen vierkante doos gaat worden. De VVD stelt een vraag over BREEAM en wat dat nou oplevert. Toevallig weet ik vanuit mijn werk dat een pand dat volledig volgens BREEAM-eisen is gebouwd, tot bijna € 1 miljoen subsidie kan krijgen en dat laten we dus liggen op het moment dat we die eis hebben losgelaten. Ik vind het ontzettend jammer dat we dat gedaan hebben. Los van het feit dat we nu niet heel erg heldere kaders hebben over hoe duurzaam we nu eigenlijk moeten gaan bouwen. Dat vinden wij, toen en nog steeds, een gemiste kans. Ja, en er zijn al twee partijen die het erover hebben gehad voorzitter. Wij dienen een motie in samen met een aantal andere indieners waar we heel blij mee zijn over de koffiebar. We hebben kunnen lezen dat het niet echt een haalbare kaart is om daar een commerciële partij te laten floreren. Laat dat nou een fantastische gelegenheid zijn om te onderzoeken of het mogelijk is om dat met social return in te vullen. Ons Tweede Thuis of AM match of een combinatie daarvan. We hopen dat het college daar onderzoek naar kan doen als wij die motie met zijn allen hopelijk aannemen. We hopen op ieders steun hierin, zodat we daar een prachtig en gezellige koffiebar kunnen neerzetten. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van de Meeberg. Het lijkt me prima om dat in de tweede termijn te bespreken. Dan gaan we naar mevrouw Hup, ChristenUnie-SGP. U heeft het woord.

Mevrouw HUP: Dank u wel voorzitter. Op 16 maart jl. hebben wij het over het voorlopige ontwerp gehad en in die acht maanden is er veel gebeurd, dus dat klopt, nog relatief kortgeleden. Het definitieve ontwerp ligt nu voor ons en hier moeten wij een gedegen beslissing over nemen als raad. Wij vinden dat dit het ontwerp is van slikken of stikken. Er is geen alternatief voorhanden. Er is eigenlijk gewoon geen weg meer terug. Het oude raadhuis is tenslotte al plat. Maar moet het dan echt ten koste gaan van alles? Wat gaat er een hoop geld om in dit project zeg. Dit is ook al eerder eens gezegd door ons. En ik moet eigenlijk mezelf persoonlijk vaak geregeld achter de oren krabben, want wat is dan nu de beste keuze in dit geval? Het liefst zo goedkoop mogelijk, helemaal gezien de ombuigingen die eraan zitten te komen in verband met het ravijnjaar. Maar is het dan ook niet realistisch dat wij dan als gemeente gaan kijken naar de mogelijke keuzes die we dan wel kunnen maken? We snappen dat we niet voor een dubbeltje op de eerste rang kunnen zitten, maar we moeten wel gaan kijken naar een toekomstbestendig gebouw. En uit het stuk blijkt dat dit niet zal bijdragen als we het helemaal weer gaan
ompuzzelen en weer anders gaan prioriteren. Dus dat snappen we. De efficiëntie van het geheel valt dan weg. Maar ik denk wel dat het gemeentebestuur verantwoordelijkheid moet durven nemen als het zijn geloofwaardigheid niet wil verliezen. En daarmee bedoel ik te zeggen dat er mogelijk ook ombuigingen gemaakt moet worden in de definitieve plannen die nu voorliggen. Wat wel het geval is, is dat de gemeenteraad, in dit geval zijn wij het hoogste orgaan van de gemeente, dus wij kunnen als gemeente zeker nog wel andere kaders stellen en we mogen nu ook zeer controlerend optreden. Ik voel eigenlijk als relatief nieuw raadslid dat hier totaal geen ruimte voor is, ook al zit ik nu in de werkgroep. Ja, we kunnen ons advies geven, maar ja, er is gewoon een DO in ieder geval toegestuurd naar iedereen voordat wij daar nog een keer naar konden kijken, dat weten jullie allemaal. En als je dan kijkt naar de koffiecorner, ja, moet ik het dan als zoete koek nemen bij de zogezegde zuivere koffie? En kan ik in mijn opzicht dan nu wel kiezen en zeggen wat het beste is?

De VOORZITTER: Mevrouw, u bent nagenoeg door uw tijd heen, maar u krijgt ook een interruptie.

Mevrouw HUP: Nou, ik heb het getimed.

De VOORZITTER: Hartstikke goed, maar ik ook en ik ben leidend. Mevrouw Van de Meeberg, u heeft een interruptie.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Laat ik mevrouw Hup de kans geven om nog een beetje van mijn tijd te gebruiken met een interruptie. Mevrouw Hup heeft het over de werkgroep en dat er al iets naar de raad is gegaan. Of ze dan nog wel iets te kiezen heeft. De raad blijft altijd het orgaan dat besluit. Een werkgroep kan advies geven. Dat is ook gebeurd, maar de raad blijft altijd degene die het besluit neemt. Misschien kan mevrouw Hup toelichten wat ze net precies bedoelde, want het leek net alsof ze dacht dat de werkgroep een besluit kon nemen.

De VOORZITTER: Een korte reactie van mevrouw Hup en dan mag u afronden.

Mevrouw HUP: Ja, dank u wel voor die verduidelijking. Nee, zeker niet. Daar gaan wij zeker niet over, wij als raad gaan erover. Dat heb ik net ook gezegd, wij zijn het hoogste orgaan en de raadswerkgroep is meer een vertegenwoordiging van de gehele raad. Wij vinden het gewoon jammer, als ik voor 'wij' mag spreken, dat we niet eerst het DO nog ter tafel hebben besproken, dat is het meer. Dus waar ik mee wil afsluiten, als dat mag voorzitter, want ik zei net dat ik zelf het gevoel heb dat, dat zei ik. Ik ben in ieder geval mede-indiener van het amendement van Forza!, laten we eerst eens kijken wat de ondernemers hiervan zeggen. We willen niet alleen de belangen van onze generatie voor ogen houden, maar juist die van de komende generaties. En als je kijkt naar het voorstel van de dakrand, vinden we het echt een gemiste kans dat het nu zo steriel is geschetst. Het onderhoud van het groen moet in de groengebieden bijdragen aan de biodiversiteit. Dat zou in dit geval dan niet kunnen. In geval van de economische motieven zou het ten koste gaan van onderhoud en beheer. De gemeente bevordert dan weer juist het toepassen van groene daken, maar zelf wil ze dat dan liever niet. Dat vind ik heel bijzonder. Ik rond nu af. Het pand mag er wat ons betreft wel even blijven staan. Bouw dus toekomstbestendig, vooral duurzaam, zonder vertraging en binnen de kosten. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Hup. Het zou wel echt fijn zijn als iedereen zich netjes aan de spreektijden houdt anders wordt het een lange avond. Mevrouw Kamsteeg, PvdA, u heeft het woord.

Mevrouw KAMSTEEG: Dank u wel, voorzitter. Voor ligt het definitief ontwerp nieuw gemeentehuis waarbij de raad gevraagd wordt om met drie beslispunten in te stemmen, waarvan ik er twee uitlicht en ik kan daarmee mevrouw Van de Meeberg ook een beetje blij maken over de financiën, want het definitief gebouwontwerp voor het nieuwe gemeentehuis en de investeringsraming hiervoor met € 5 miljoen te verhogen naar € 75 miljoen, dat is beslispunt 1. Hoewel de PvdA het uiteraard betreurt dat de kosten toch nog hoger uitvallen zijn de bouwkosten vanaf het moment dat het eerste plan gepresenteerd werd volgens Bouwend Nederland met ruim 30% tot nu toe gestegen. Met dit stijgingspercentage kom je op het huidige bedrag van € 75 miljoen uit. En dat kunnen wij dus wel begrijpen, alhoewel het jammer blijft. Beslispunt 3, het niet-commercieel exploiteren van de koffiebar. Hiervoor ontving de raad op 9 november jl. een uitgebreide toelichting waarom dit niet mogelijk is gebleken. De PvdA kan deze redenering volgen en kan zich vinden in het voorstel om te laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de koffiebar aan te besteden als een dienst. We zouden het heel mooi vinden als een organisatie als Ons Tweede Thuis of AM match dit zou kunnen verzorgen en dienen dan ook graag mede de motie Zuivere Koffie van D66 in. Helaas mist de PvdA een beslispunt in dit rijtje, en dat is het niet geheel ten uitvoer brengen van het amendement Groen Aangezicht Zonder Daktuin en Dakzaal, met betrekking tot het aanbrengen van zichtbaar groen langs de randen op het

dak. De uitleg waarom dit niet kan, vindt de PvdA al een wonderlijke. Het kan niet omdat de rand zich op het noorden bevindt. Maar bovenal is de PvdA van mening dat dit minstens bij de werkgroep terug had moeten komen zodat deze werkgroep als vertegenwoordiging van de gehele raad de raad hierover had kunnen informeren. Dat dit niet gebeurd is, stelt de raad op achterstand, terwijl de raad als hoogste orgaan van de gemeente hierover een besluit zou moeten nemen. Is de wethouder dit met de PvdA eens? En hoe reflecteert de portefeuillehouder zelf op deze gang van zaken? Wij horen het graag. Het op eigen houtje veranderen van het amendement naar een rand met borden en regels tekst is wat de PvdA betreft geen goede gang van zaken. Dit had tezamen met het niet uitvoeren van de groene dakrand aan de beslispunten toegevoegd moeten worden. Ook hierbij wordt de raad wat betreft de PvdA wederom op achterstand gezet. Met stoom en kokend water wordt er een informatieve sessie ingepland en wordt er zelfs een speciale stemming georganiseerd, zodat de raad op dezelfde avond als de sessie over dit raadsvoorstel kan stemmen. Vanwaar deze haast? Graag een reactie van de wethouder. Tot slot voorzitter, gaat de PvdA ervan uit dat de raad in het vervolg wel goed op de hoogte wordt gehouden en geïnformeerd wordt over eventuele veranderingen of tegenvallers. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Kamsteeg. Dan gaan we naar de heer Schaap, Forza!

De heer SCHAAP: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde onlangs een mop over een nieuw raadhuis dat goedkoper zou zijn dan het vorige en dan een restauratie. In plaats van lachen moest ik eigenlijk huilen, om te antwoorden. De sloop van het oude raadhuis dat in 1980 voor ƒ 40 miljoen werd opgeleverd is namelijk nog niet afgerond of de eerste twee prijsoverschrijdingen zijn al hoger bedraagd dan dat het oude raadhuis ooit gekost heeft. Door gegoochel met cijfers en het verkondigen van andere waarheden zijn vorige gemeenteraden aardig belazerd. De 18 miljoen die het vorige raadhuis heeft gekost, werden uiteindelijk grotendeels in de laatste vijf jaar afgeschreven, waardoor de huisvestingkosten van de gemeente extreem hoog konden worden voorgespiegeld. Die kosten werden daarna nog een paar jaar in de rekenmodellen meegenomen nadat het raadhuis reeds was afgeschreven. Nu zitten we met een definitief ontwerp voor de bouw van een nieuw raadhuis dat niet alleen peperduur is, maar vanwege technische uitdagingen risico's met zich meebrengt op potentiële prijsverhogingen. Voor de notulen voorspelt Forza! bij dezen een bedrag van € 125 miljoen uiteindelijk bij de oplevering. Wat gaat het ons nou echt netto opleveren? Bij de presentatie van het voorlopig ontwerp kwam de raad tot de ontdekking dat hij op dat moment te veel uit handen heeft gegeven. Om onze betrokkenheid te faciliteren werd een werkgroep in het leven geroepen met een ruim mandaat. Die werkgroep is daarna om voor ons onduidelijke redenen buiten besluitvorming over cruciale onderwerpen gehouden. Dat is jammer. Maar dankzij de regenbui, twee weken terug, die leidde tot het annuleren van de eerste geplande bespreking, heeft de werkgroep ons kunnen informeren hoe de veiligheid van de raadzaal en de Heijezaal zijn geborgd en weten we dat de fractiekamers zonder grote technische wijzigingen aangepast kunnen worden aan de beoogde groei van het aantal raadsleden en fracties. Weggenomen zorgen, deels tot nu toe, de inrichting hebben we het nog over in een later stadium. Forza! kan zich echter niet aan de indruk onttrekken dat het onderzoek naar haalbaarheid van commerciële horeca, die niet is besproken bij de werkgroep, heeft geleid tot een gewenste uitkomst. Wij denken dat als we open zouden staan voor conceptuele commerciële oplossingen, die ook gevonden kunnen worden. Denk aan de beren. De borden met de tekst, die de geamendeerde groene rand moeten vervangen, geven het ontwerp de uitstraling van een willekeurige middelbare school. Forza! zou die graag nu al gewoon uit het ontwerp geschrapt zien worden. De woorden raadhuis en Haarlemmermeer lijken ons meer dan voldoende. Voorzitter, laten we per amendement de beslissing over de horeca nog even voor ons uitschuiven, totdat de raad na nader onderzoek ook echt alle opties heeft kunnen afwegen. Tot zover.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel mijnheer Schaap. Ik vind het een compliment waard dat het toch eindelijk in uw inbreng altijd eindigt in een dier. In dit geval beren. Is toch een compliment waard. Dan heb ik nog een aantal partijen die hun handen nog niet… Ja, mijnheer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Op 14 mei 2020 dienden de fracties van SRH en Forza! als mede-indieners de motie Verstandig Bouwen in. Dat ging toen over een bedrag van € 57,5 miljoen. De motie beoogde eigenlijk om ervoor te zorgen dat de kosten niet onnodig op zouden lopen en vroeg collega's om de motie te steunen om een deskundige in te huren die de boel nacalculeert. Die motie werd onvoldoende gesteund en we kregen zelfs het verwijt 'ja, maar dan gaat het nog veel meer kosten' bij monde van mevrouw Van Straten. Nou, we hebben in ieder geval gezien dat het € 12,5 miljoen gestegen is en er ligt weer € 5 miljoen voor. Nou, er komt een nieuwe motie aan en die wordt zo meteen of is al verspreid, dat weet ik niet. Dat gaat eigenlijk om het feit dat wij helemaal niet willen dat er bedragen van onder andere nu € 75 miljoen genoemd worden. En de fractie van SRH zou dat er graag uit willen hebben en ook voor het vervolg bij eventuele plannen.

De VOORZITTER: Mag ik u even onderbreken? Want u krijgt een interruptie. En voor de leden van de raad, de motie staat inmiddels in iBabs. Dat is even handig om te noemen. En u krijgt de interruptie van mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even goed in het geheugen van mijnheer Beusenberg brengen, er is een onafhankelijke calculatie die heeft plaatsgevonden met betrekking tot kosten. Dus daar heeft u helemaal uw zin in gekregen. Dat was toentertijd al. En als ik me goed herinner heeft u gevraagd om een onafhankelijk bouwadviseur of meester, hoe je dat ook wilt noemen, tijdens de bouw. En die is naar mijn herinnering ook toegezegd.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u, via de voorzitter. Ja, maar daar gaat het niet om. Het gaat om, kijk, als je een aanbesteding... Wat ik op de eerste plaats heel vreemd vind, is dat het een voorontwerp is. Dat is niet vreemd, maar dat voorontwerp wordt dan gelijk gekoppeld aan ik weet niet hoeveel geld. Dat is raar, want je weet niet wat je gaat bouwen. Je gaat toch ook niet zeggen van ik doe € 50.000,00 en ik kijk waar ik dan mee thuis kom als ik boodschappen ga doen. Dat doe je toch niet. Je gaat het eerst maken of eerst ontwerpen en dan ga je het goedkeuren en leg je het aan de raad voor. En op het moment dat dat klaar is, dat dat hele traject doorlopen is, dan ga je een kostenraming doen. En dan kom je bij de raad van, ja, we hebben dit, en we hebben het nog eens een keertje uit laten rekenen door deskundigen, verschillende partijen, en daar ga je dan een balans in zien te vinden. En dan ga je met je aanbesteding aan de gang. Maar je begrijpt toch wel dat als er € 75 miljoen genoemd wordt, dat het nooit € 74 miljoen meer gaat worden. Dat begrijp je toch wel? Nou en dat wil ik voorkomen, voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, helder. Ik stel voor dat we dit in de tweede termijn doen.

De heer BEUSENBERG: Ja, nou ik wil nog even een laatste zinnetje.

De VOORZITTER: Ja, alstublieft.

De heer BEUSENBERG: Een laatste zinnetje en dat is dan, roept het college op om geen bedragen te noemen voordat het definitieve ontwerp door de raad is aangenomen en daarna prijsopgaven te vragen bij onafhankelijke bureaus en pas daarna de eventuele aanbesteding van het nieuwe raadhuis uit te schrijven met goedkeuring van de raad en daar gaat het om. Dank u.

De VOORZITTER: En even voor mij, dat is uw motie? Oké, nou dat komt in tweede termijn dan aan bod. Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Woolthuis, HAP.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, vanavond hebben we het dus over het definitieve ontwerp voor het gemeentehuis, oftewel het gebouw zelf. Een nieuw, toekomstbestendig huis voor alle inwoners van onze gemeente, van onze groeiende gemeente, op een centrale plek in Hoofddorp. En juist die dubbelfunctie van het gemeentehuis staat ook centraal voor mijn partij. Als gemeente zijn wij verplicht een functionele, goede en gezonde omgeving en werkplek te bieden voor het personeel. En natuurlijk willen wij een goede werkgever zijn waar iedereen graag voor werkt. Voor inwoners is het gemeentehuis een plek waar je onder andere heen gaat voor belangrijke levensgebeurtenissen of voor het inwinnen van informatie en advies en daarom is het van belang dat dit pand een open, uitnodigende uitstraling heeft. En juist deze elementen zien wij nu nog niet terug, maar zijn belangrijk in de volgende stap en wij verwachten dan dat dit ook terugkomt in het interieurontwerp. Voorzitter, als raad hebben we tijdens de bespreking van het voorlopig ontwerp onder andere de motie aangevraagd om de investeringsraming naar € 70 miljoen te brengen. En hoewel we begrijpen dat de kosten blijven stijgen door externe factoren, bevreemdt het andere argument in dat stuk ons wel. Want wij lezen dat als we dat doen, dat we dan geen gemeentehuis bouwen, maar een gewoon kantoorpand. En toch is het uiteindelijk wat we neer gaan zetten. Een eenvoudig zakelijk ontwerp, een kantoorpand zonder franjes. Voorzitter, één ding wil mijn fractie het college op het hart drukken. Communicatie is geen haastklus in dit project en vereist zorgvuldige voorbereiding. Een persgesprek binnen 24 uur is niet nodig en kan ook later plaatsvinden. Zorg dat de communicatie transparant en secuur gebeurt, zodat ook inwoners straks vanuit de kranten en andere media kunnen lezen waarom bepaalde beslissingen zijn genomen. Ook het informatieproces van de raad laat te wensen over. We hebben moties aangenomen om de kosten naar beneden te halen, maar eigenlijk zien we alleen maar terug, het past niet, het kan niet en het zal geen besparing opleveren tenzij wij punten uit het plan van eisen laten vallen. Nogal apart, omdat er ook meerdere punten uit het plan van eisen vergeten zijn mee te nemen. College, wij horen graag of daar compensatie voor is afgesproken. Is er een korting op bepaalde stukken omdat het plan van eisen niet volledig is meegenomen? Daarnaast…

De VOORZITTER: Daar ga ik u interrumperen. Ja sorry, want u krijgt interruptie van mijnheer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Ik moest even goed luisteren naar wat u zei, maar ik heb nergens kunnen zien in het stuk, en dat sluit een beetje aan op wat mevrouw Van Straten al zei, wat die amendementen ons hebben opgeleverd. Want u concludeert dat dat geen besparingen zijn, maar zover ben ik helemaal niet. En daarom ben ik wel benieuwd naar het antwoord van de wethouder daarop. Maar waar haalt u die conclusie vandaan?

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter alsjeblieft. Mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja voorzitter, via u. Dat komt voornamelijk omdat ze zeggen… Wij hebben in de brief gelezen dat het geen besparing zou opleveren, omdat de kosten alsnog blijven stijgen, de kosten worden hoger. Dus dan is het misschien een aanname, maar dan horen we dat ook graag terug van het college.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ik wilde eigenlijk zeggen dat wij daarnaast het ook bijzonder vinden dat er een aantal moties onuitvoerbaar zijn. Dit had, voordat dit stuk bij ons lag, ook al per brief teruggekoppeld kunnen worden aan de raad, nog voor de informatieve sessie en voor het definitieve ontwerp bij ons lag. Want nu kunnen we niks meer doen. En als we dat wel doen, gaat het alleen nog maar meer geld kosten en staan wij dus eigenlijk schaakmat. Ik sluit af voorzitter, wij hebben de brief ook ontvangen omtrent de exploitatie van de koffiecorner. Mijn fractie betreurt het dat bij dit onderzoek klaarblijkelijk

geen ondernemersvereniging of bijvoorbeeld Koninklijke Horeca Nederland is betrokken en waardoor de uitkomst hiervan een eenzijdig beeld lijkt te geven.

De VOORZITTER: U mag uw zin gewoon afmaken en dat heeft u gedaan. Mijnheer Beusenberg, een interruptie.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Ik hoor de HAP zeggen dat het niet meer kan, want dan wordt het alleen maar duurder. Maar bent u het niet met de fractie van SRH eens dat je pas vergelijkingen kunt maken als je een bestek hebt van het geheel? Want de ene metselaar vraagt € 900,00 voor 1000 stenen weg metselen en de andere € 600,00. Dus hoe kunt u nou zeggen dat dat dan te duur zou zijn of duurder zou worden?

De VOORZITTER: Via de voorzitter alstublieft.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Woolthuis, dat betekent dat u elkaar niet direct aanspreekt en dat gebeurt nu steeds. Via de voorzitter alstublieft.

Mevrouw WOOLTHUIS: Dank u wel voorzitter. Wij hebben begrepen dat per dag dat wij niks doen het € 70.000,00 kost en misschien heb ik het bedrag niet helemaal correct, maar daardoor blijven de kosten dus gewoon stijgen als wij niks doen. Mijn laatste zin gaat over het sociale aspect van het gemeentehuis. Wij zien ook baat bij een onderzoek naar de exploitatie van een socialreturnproject. Wij willen toch uiteindelijk met z'n allen daar een gezellig en levendig plein creëren. Dus onderzoek hiernaar lijkt ons prima. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Even een algemene opmerking om echt op te letten met welke bedragen er worden genoemd en in welke context anders zullen we toch een besloten deel moeten doen. Dan zijn alle aanwezig partijen volgens mij aan het woord geweest voor de eerste termijn. BVNL is afwezig, voor de notulist. Dan gaan we naar het college. U heeft tijdens uw inbreng al vragen kunnen stellen. Na de inbreng van het college krijgt u nog eenmaal de mogelijkheid om een verduidelijkende vraag te stellen en dan hoop ik snel naar de tweede termijn te kunnen. Dan ga ik het woord geven aan het college. Ik vermoed, mevrouw Van der Meij?

Wethouder VAN DER MEIJ: Die kans acht ik ook aanwezig, dank u wel voorzitter. Ja, een korte inleiding en dat is dat ik blij ben dat we dit nu bespreken en dat ik ook met bescheiden trots zeg maar, dat definitief ontwerp destijds naar de raad gestuurd heb en die bescheidenheid zit hem natuurlijk in het feit dat we weer met een kostenverhoging te maken hebben en dat is geen leuk bericht dus daar past een bescheiden houding bij. Trots omdat ik wel denk dat we toch echt iets moois neer gaan zetten zonder dat we daar met gouden kranen en met alle mogelijke opsmuk een gemeentehuis neer gaan zetten. Maar we gaan wel echt een gemeentehuis neerzetten dat het hart is van een democratie op een plek, die uiteindelijk ook het bruisend hart van onze gemeente gaat worden. Dus er zit een dubbele laag wat mij betreft in. Maar de trots kan ik niet anders zeggen, overheerst toch, want het wordt echt denk ik heel mooi. Ik begin gewoon even op de volgorde van de sprekers. GEZOND Haarlemmermeer en Forum voor Democratie zegt eigenlijk hetzelfde wel misschien als GEZOND Haarlemmermeer. Hoe weten we zeker dat de kosten niet nog verder gaan stijgen? Dat weten we natuurlijk niet zeker. Dat heeft het traject de afgelopen tijd wel laten zien. Daar waar we inderdaad in eerste instantie uitgingen van bedragen in de € 50 miljoen, is dat door de veranderende wereld erg snel opgelopen. De kostenberaming zoals die er nu is gaat ook uit nog steeds tot aan het einde van de bouw, dat er ook daar nog kostenstijgingen in zitten. Dus in het bedrag van € 75 miljoen is al rekening gehouden met een

verdere stijging. Klopt die berekening? Ja dat is afhankelijk van de vraag hoe de wereld zich ontwikkelt. Dit zijn natuurlijk geen cijfers die zomaar uit de lucht komen vallen. Dat zijn de investeringskostenbenamingen die door het CBS worden gehanteerd, waar dus eigenlijk alle grote bouwers mee werken. En dat is dus wel afhankelijk van nogmaals hoe de wereld zich ontwikkelt. In de eerste fase tussen het besluit en het voorlopig ontwerp kregen we allemaal plotsklaps te maken met een oorlog in Oekraïne die enorme gevolgen had voor kostenstijgingen. Op dit moment is de wereld er niet rustiger op geworden en de effecten die dat heeft op prijsstijgingen kan ik niet garanderen. Maar nogmaals, er is wel al rekening gehouden met een eventuele prijsstijging. GEZOND Haarlemmermeer heeft het als eerste aangekaart, maar er zijn meer partijen. Dat ging over de betrokkenheid van de raadswerkgroep. Er is een raadsvoorstel voor de raadswerkgroep geweest en er is in het voorlopig ontwerp ook nog iets gezegd over de functie en de rol van die raadswerkgroep. Ik mag wel zeggen dat daar wat licht tussen zit en dat ik als verantwoordelijk projectwethouder ben uitgegaan van de rolomschrijving zoals die uit het voorlopig ontwerp is gekomen. En daar ziet de rolomschrijving heel expliciet op het domein van de raad. Dat betekent de raadskamers, de raadzaal, de burgerzaal, de entree, dat soort zaken. Voor het zomerreces is er uitgebreid met de raadswerkgroep gesproken over dat raadsdomein. En na het zomerreces is er nog heel veel werk verricht, niet op dat gebied, maar op het gebied van de kostenbesparing, de mogelijkheden van het onderzoek van kostenbesparing. Er is dus na het reces geen verandering meer geweest aan datgene wat er is besproken voor de zomer met de raadswerkgroep. Dat heeft mij, want dat leg ik echt bij mezelf neer, doen besluiten om op deze manier het proces te lopen zoals we dat gedaan hebben. En dat is dat er op een gegeven moment een collegebesluit is genomen, waar de raadswerkgroep in mijn beleving op de hoogte was van hetgeen er in het raadsdomein door de raadswerkgroep is voorgelegd. Na een collegebesluit volgde er een persgesprek en voor die tijd heb ik overigens nog wel de raadswerkgroep op de hoogte gebracht dat het besluit genomen was. Het moge duidelijk zijn dat daar veel over gezegd is. Zou ik de route de volgende keer op dezelfde wijze bewandelen? Dat denk ik inderdaad niet. Behalve dan dat ik wel altijd tegelijkertijd de raadswerkgroep en de raad zou informeren, want wat mij betreft staat dat wel voorop. De raad is het hoogste orgaan en op het moment dat ik de raadswerkgroep informeer, zou ik een deel van de raad niet informeren. En dat is wat mij betreft in een democratische rechtsstaat niet aan de orde. Dus qua informatievoorziening in haar geheel zou ik weer in zijn geheel het stuk naar de raad sturen. En dat is eigenlijk even wat ik er nu over wil zeggen. Ik ga door naar de VVD die een technische vraag stelt over BREEAM. Dus daar kom ik inderdaad bij u op terug. Als u in zijn algemeenheid vraagt, want die vraag hoorde ik ook een beetje bij het CDA, het loslaten van de dakzaal en de daktuin, wat heeft dat nu opgeleverd? Die vraag heb ik natuurlijk ook gesteld, want daar was ik ook erg benieuwd naar. En dat is dus heel ingewikkeld om te berekenen. Want op het moment dat we de dakzaal en de daktuin hebben losgelaten, hebben we ook wat kunnen doen aan de dakconstructie. Die daktuin maakt namelijk dat dat hele pand enorm stevig moet worden opgebouwd, want zo een daktuin geeft nogal wat gewicht. Dat kon veranderd worden doordat de daktuin en de dakzaal eraf gingen, waardoor als gevolg daarvan de raadzaal weer wat groter kon worden ingetekend. En de techniek, de sterkte van het gebouw, ja het klinkt alsof we een slap gebouw gaan bouwen, dat is natuurlijk niet aan de orde, maar in ieder geval, daar kon een tandje minder. Maar dat brengt dus weer ontwerpkosten met zich mee. Uiteindelijk hebben we ook weer zonnepanelen wel op het dak gelegd die er eerst niet lagen. Er komt een enorm groen, daar beantwoord ik gelijk even de vraag van mevrouw Hup van de ChristenUnie-SGP mee, dat dak wordt hartstikke groen. Waterretentie, noem maar op, daar is echt over nagedacht. Maar goed, het een is dus heel lastig weg te strepen tegen het ander. Als je het echt tot op de komma nauwkeurig wil weten, dan moet je eigenlijk weer met een leeg vel als het ware, beginnen met hoe het nu is en hoe het was. En daar zitten dan weer kosten aan, want je gaat dus eigenlijk weer opnieuw een terugstap maken, die er nu niet is, omdat we gewoon zijn doorgegaan. Dus echt tegen elkaar afzetten, dit eraf, dat erbij, dat is erg ingewikkeld en dat kan ik u nu niet aangeven. Uw vraag, mevrouw, VVD, sorry, medewerkers, wat hebben die aangedragen? Nou, die hebben heel veel aangedragen en op heel veel terreinen. Ik noem even een rijtje op. Opslagruimte, akoestiek, de fietsenstalling, de voorzieningen voor de

bedrijfshulpverlening, smartbuildingvoorzieningen, voorzieningen voor spreekkamers, werkplekken, keukenvoorzieningen, toegankelijkheid, et cetera. Dus er zijn echt heel veel groepen bevraagd in dit raadhuis en er zijn ook heel veel mensen die daar dus op een hele positieve en nuttige manier hebben bijgedragen. En als u zegt, ik zie dat eigenlijk onvoldoende terug in het definitief ontwerp, dan is dat iets wat ik meeneem voor, nou ja, we gaan wel naar een technisch ontwerp, dus dit verhaal wil niet meer komen. Maar dat is jammer, want dat is wel degelijk heel erg gebeurd en met veel positieve inbrengen ook.

De VOORZITTER: U krijgt een vraag van mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel voorzitter. Op dit moment is het voor ons met name belangrijk, want wij gaan uiteindelijk het besluit nemen. Dan is het prettig als je ziet dat mensen de moeite hebben genomen om mee te denken of hun suggesties zijn meegenomen of niet. Dan ga ik hem maar heel makkelijk vragen. U vindt dat dat voldoende is gebeurd in dit DO? Want wij moeten daar straks iets van vinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, daar kan ik dus volmondig ja op zeggen. Absoluut zelfs. En nogmaals met veel positiviteit. U vraagt ook hoe de visie op dienstverlening terugkomt in dit gebouw, of in dit ontwerp, en hoe zie je dat? Het begint al, maar daar hebben we het in het verleden al over gehad, het begint al met het gebouw an sich, open, transparant noem maar op. Maar er is ook heel veel toegankelijkheid en sorry, veel aandacht voor de toegankelijkheid die komt ook voor een deel straks terug in het inrichtingsontwerp en daar wordt gebruik gemaakt ook weer van de informatie van de Belangengroep Haarlemmermeer die we de vorige keer hebben toegevoegd als partij. En we gaan ook daarin, is de bedoeling, met inwoners in gesprek. Wat wilt u? We willen een gemeentecafé organiseren waarbij inwoners worden uitgenodigd om ook mee te denken over wat voor hen van belang is als het gaat over dienstverlening. Dus dat is eigenlijk nog in een later stadium. Even kijken, ik ga naar het CDA. Die zegt 'nou toch wel een beetje een oncomfortabel gevoel'. Dat oncomfortabele gevoel heb ik net aangegeven, dat heb ik ook. Ik wil wel in zijn algemeenheid ook tegen de andere partijen, GroenLinks, heeft daar ook wel wat over gezegd... Kijk het feit dat dit raadhuis of gemeentehuis nu duurder wordt, elke andere keuze die we hadden gemaakt was ook duurder geworden. Want het gaat niet alleen om bouwkosten die zijn gestegen, overal is er sprake van inflatie. Dus het is niet zo dat als wij een andere keuze hadden gemaakt, we niet aan extra kosten hadden gezeten. Ik wil erbij ook nog opmerken dat er een aantal keer gezegd is dat er maar zeven maanden tussen zit. Het is niet een heel groot verschil, maar er zit wel een jaar tussen de twee verschillende berekeningen. Want u heeft het in maart behandeld, maar die berekening was al van ver daarvoor. Want destijds is het VO in december al naar u toegestuurd naar de raad, pas in maart behandeld. En daar zat dus een berekening bij die ook al van oudere datum was. Dus ook daar wil ik wel eventjes op wijzen, dat het niet om een paar maanden gaat. Er zit ruimere tijd tussen.

De VOORZITTER: Een verduidelijkende vraag van mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dat is op zich heel helder, maar waarom is dat dan niet aangegeven, een soort winstwaarschuwing in maart gegeven? Iets van let op, een deel van de gigantische inflatie is nog niet verwerkt. Ik kom straks terug met het DO, maar waar u nu over beslist is in ieder geval een prijs van 2022 en we gaan nog naar 2023.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nou volgens mij heb ik dat wel aangegeven en heb ik al eerder gezegd, de prijs van vandaag is nog niet de prijs van morgen.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Mevrouw Gumbert van GroenLinks vraagt hoe we zorgen dat het plein een beetje flitsend wordt. Dat ben ik groot voorstander van, maar dat ligt dus niet hier. Dat ligt in het raadhuispleingedeelte. Maar daar heb ik ook een belang bij, dat niet alleen de entree mooi is, maar ook als je naar buiten weer stapt, na een prettige ervaring in een heel, binnen groen ingericht raadhuis, dat je ook buiten weer met plezier komt. Dus ik reken op u, laat ik het daar op houden.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie mevrouw Van der Meij van de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Om gelijk maar even een deeltje van die motie van mij...

De VOORZITTER: Nee, dat gaan we nu niet doen mijnheer Beusenberg. Een korte duidelijke vraag.

De heer BEUSENBERG: Is het college bereid om de raad een volledig bestek van de bouw aan de raad toe te zenden?

De VOORZITTER: Is de vraag helder voor u mevrouw Van der Meij?

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ja, de vraag is helder, het antwoord heb ik nog niet. En ik weet ook niet of...

De VOORZITTER: Dan komen we er later op terug. Gaat u verder.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Nou laat ik zeggen, EEN Haarlemmermeer gaf twee complimenten. Die is nu weg geloof ik. Dan wacht ik nog even met... Help me er even aan herinneren dat ik er nog even op terugkom straks. D66, u zegt ja we missen toch echt groen in het aangezicht. En verticaal tuinieren zou een prima oplossing zijn. Daar is wel over nagedacht, maar hetzelfde geldt eigenlijk een beetje voor die groene dakrand. Ook voor het verticaal tuinieren geldt dat het volledig op het noorden zit. En dat dat, tenzij je de achterkant mooi wilt versieren, maar het gaat met name… Aan de noordkant overleeft het in ieder geval niet. ChristenUnie-SGP, over de motie kom ik zo te spreken en over het amendement en dan zou ik er ook mee af willen sluiten als dat mag van de voorzitter. ChristenUnie-SGP, daar heb ik al op geantwoord. Die groene dakrand is dus, of u het leuk vindt of niet, ik vind het ook niet heel erg leuk. Een groene dakrand is niet haalbaar, want je hebt gewoon heel veel hoogte nodig om het te kunnen laten overleven op die plek. Die hoogte heeft invloed op de zonnepanelen, want die doen het dus niet, maar die hoogte heeft ook weer invloed op de constructie van het gebouw. En zo blijf je dus in een cirkelredenering en daarbij is het op het noorden en dat maakt dat het slecht doet.

De VOORZITTER: Ja, een verduidelijkende vraag van mevrouw Gumbert, GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik vroeg me af, want de wethouder heeft het terecht over dat de groene dakrand op het noorden zou zijn. En de zonnepanelen staan dus ten zuiden van de groene dakrand. Dus ik vraag me af op wat voor manier dat schaduw zou kunnen werpen op de zonnepanelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg? Oh, Van der Meij. Sorry.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dit was in de vorige sessie hetzelfde geval. Dus ik vind het wel vertrouwd.

De VOORZITTER: Jullie zijn zo verwarrend met die namen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u. Door de hoogte krijg je natuurlijk slagschaduw. Als iets maar hoog genoeg is, krijg je slagschaduw op alles wat eromheen ligt. En elke slagschaduw, dat weet u volgens mij ook, schaduw op een zonnepaneel heeft enorm effect. Ik ga even door naar de PvdA, die ik heel hartelijk wil danken voor het voorrekenen wat u in uw inleiding deed, want die was wat mij betreft kraakhelder en dank daarvoor. De groende rand heb ik u net, nou ja, tegelijkertijd met ChristenUnie-SGP nog even uitgelegd en u vroeg ook ja van waarom die haast? Nou, we moeten nog heel veel doen voordat we daadwerkelijk kunnen gaan bouwen. Er moet nog een technisch ontwerp komen, de vergunningaanvraag moet gaan lopen, de aanbesteding moet nog lopen. Dus we hebben nog heel veel te doen en we willen zo snel mogelijk bouwen. En waarom willen we zo snel mogelijk bouwen? Omdat we allemaal hebben gemerkt dat uitstel tot nu toe nog in ieder geval een kostenstijging oplevert. Dus hoe eerder we kunnen beginnen, hoe beter het is wat mij betreft.

De VOORZITTER: U krijgt een verduidelijkende vraag van mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil nog heel even aanvullen op die groene dakrand waar iedereen toch eigenlijk wel naar snakt. Als je een beetje googelt, dan bestaat er sedum dat kan gaan hangen, dus wat langer groeit en wat ook uitermate geschikt is om op het noorden te groeien. Dus dan hoeft het niet in de hoogte en dan hangt het wel over. Dus als je even googelt, dan zie je heel veel mogelijkheden voor een groene dakrand. Dus die wilde ik toch maar even meegeven.

De VOORZITTER: Is de hangplant een mogelijkheid, mevrouw Van der Meij?

Wethouder VAN DER MEIJ: Nou, voorzitter, ik ga ervan uit dat daar natuurlijk ook heel goed naar gekeken is. En dat als er ergens een mogelijkheid was, dat we die aan u hadden voorgelegd. Dus ik blijf erbij dat de groene dakrand geen haalbare kaart is. U heeft ook iets aangegeven over de beslispunten, met name over bijvoorbeeld die groene dakrand. Die kunnen geamendeerd worden. Kijk, voor een deel voldoen we natuurlijk wel aan die motie, amendement dank u wel, namelijk de dakzaal, de daktuin, de PV, de zonnepanelen die erop komen. Dus dat is de reden dat die op deze manier met een technische uitleg over het waarom niet in het DO terecht is gekomen. SRH dient een motie in waar ik op dit moment nog niet op ga reageren, simpelweg omdat ik even de tijd moet hebben om die te kunnen lezen. Ik krijg ook nog door mevrouw Kamsteeg - dank u wel, sorry hoor, ik ben hard aan het nadenken - dat er inderdaad naar gekeken is, en dat gaat dan om hele mini-sedum-hangbeplanting, omdat het op hoogte zit, zie je dat niet. Dus dat telt ook nog mee. Even kijken, dan SRH heb ik aangegeven. HAP, die zegt dat het een heel eenvoudig ontwerp is. Het maakt dat we een functioneel gebouw hebben neergezet, maar wel een gebouw met nog wel een beetje uitstraling. Dus het is wat mij betreft wel iets meer dan een eenvoudig kantoorgebouw. Voor een deel in ieder geval, want het werkgedeelte, het gedeelte waar onze ambtenaren prettig moet kunnen werken met fijne klimaatomstandigheden, fijne voorzieningen, dat is inderdaad gewoon een heel basic gebouw. Sterker nog, als je kijkt naar de kostenraming wordt daarvan gezegd, dat is inderdaad gewoon goedkoper dan het gemiddelde kantoorgebouw in Nederland. Dus daar overdrijven we echt niet, denk ik. Dan geeft u aan dat er sprake is, dat is eigenlijk meer mijn opmerking, een cirkel van kosten die maar blijven stijgen. Want u zegt 'ja, we worden eigenlijk geconfronteerd met een definitief ontwerp waar we kunnen tekenen bij het kruisje'. Want als we dat niet doen, dan stijgen de kosten. Nou, laat ik u nu zeggen dat we daar natuurlijk ongelooflijk hard naar hebben gekeken, want ik wilde niet met een prijsstijging bij uw raad komen. Dus ontzettend hard hebben we gewerkt om te kijken hoe we dat nu kunnen voorkomen. En het

is een beetje een cirkelredenering, dat realiseer ik me, en dat is vervelend, maar dat is ook wel waar ik op uit ben gekomen. Op het moment dat je echt heel serieus wilt gaan kijken naar de kosten, dan moet je kijken naar de gebouwkosten, die zijn rond de € 50 miljoen. Daar moet je dus enorm op gaan snijden om daadwerkelijk tot een kostenbesparing te komen. Maar op het moment dat je daadwerkelijk gaat snijden, A, kom je in het raadsdomein terecht, dat heb ik al eerder aangegeven, maar B, op het moment dat je ongelooflijk gaat snijden moet je ook weer gaan ontwerpen. Dan loop je weer vertraging op en je maakt ook weer VTA-kosten die oplopen. Dus ja, het is een cirkelredenering en die is heel vervelend, maar het is wel wat het is. Dus we hebben daar echt ongelooflijk hard ons best voor gedaan om met een ander voorstel dan wat er nu ligt bij u aan te komen, maar dat is gewoon niet gelukt. Even kijken, dan heb ik volgens mij... Nee, EEN Haarlemmermeer is nog niet terug. Ik zal hem dan nu toch wel even...

De VOORZITTER: Ja, de bode is inmiddels al tien minuten op speurtocht naar mijnheer Spijker. Maar ja, het wordt opgenomen en genotuleerd, dus wellicht dat u toch kort kunt reageren. Wilt u nog even, wacht even, wilt u interrumperen mijnheer Beusenberg?

De VOORZITTER: Ik hoorde volgens mij de wethouder zeggen dat het gebouw € 50 miljoen kost. Klopte dat?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij?

Wethouder VAN DER MEIJ: De bouwkosten.

De heer BEUSENBERG: De bouwkosten, € 50 miljoen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Om en nabij.

De heer BEUSENBERG: Om en nabij, oké. Dat zou dan neerkomen op ruim € 3.000,00 per vierkante meter. Klopt dat? Ja toch?

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik kan niet zo snel hoofdrekenen.

De heer BEUSENBERG: Ah ik wel, ik wel. Dat is een afwijking van mij. Ja, daar kan ik ook niets aan doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: We gaan nu weer de cijfers in. Dus we stoppen hiermee. O, dan moet je nog harder schreeuwen 'voorzitter, ik wil een punt van orde maken', want ik had je niet gezien. Oké, reactie naar EEN Haarlemmermeer. Mevrouw Van der Meij, sorry.

Wethouder VAN DER MEIJ: Sorry, ik was even afgeleid. Dank u wel. Ik kan er eigenlijk heel kort over zijn, want EEN Haarlemmermeer zegt haastige spoed is zelden goed. Daar ben ik het op zich mee eens. Behalve dan dat uitstel maakt... Nou ja, dat is de cirkelredenering die ik net aan HAP heb aangegeven. Dus eigenlijk is dat hetzelfde antwoord als wat ik aan HAP heb gegeven. Mag ik even nog, de bouwkosten staan gewoon in het voorstel € 50,8 miljoen.

De VOORZITTER: Dat was hem, mijnheer Sulmann? Dan heeft u het woord, u heeft een vraag.

De heer SULMANN: Ja, meer even ter verduidelijking. Haastige spoed is zelden goed. Ik denk dat iedereen het daar wel over eens is. Maar we zitten toch ook met de leidingen en het kabelwerk onder

in het plein. Daardoor hebben we toch ook vertraging? Dus op zich zitten we überhaupt nog aan vertraging vast.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij?

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel. Dank u wel ook voor deze vraag, want juist door dat leidingenwerk lopen de kosten ook op. En in het definitief ontwerp dat nu aan u voorligt, is natuurlijk met die vertraging al rekening gehouden. Dus als we nog verder gaan vertragen, dan heeft dat weer andere gevolgen, want de huidige vertraging zit al in deze kosten.

De VOORZITTER: Oké, dan hebben we de vragenronde gehad. Ik kijk nog even in de raad of er nog verduidelijkende vragen zijn, dan ga ik die even in zijn geheel ophalen. Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik meen gehoord te hebben dat de wethouder nog in zou gaan op het amendement en de moties. Ik heb niet echt gehoord of dat allemaal binnen budget gaat vallen en dat het geen vertraging oplevert en dat was wel iets wat voor ons belangrijk is.

De VOORZITTER: Voordat we naar het college gaan, ga ik nog één keer in de raad kijken of er nog andere vragen zijn. Ja, mijnheer Schaap, u zit achter de paal in dit geval. Ik kan u slecht zien.

De heer SCHAAP: Beter dan voor paal staan. Ik heb op iedereen reactie gehoord, maar ik heb helemaal niks van de portefeuillehouder gehoord over onze inbreng en de vragen die wij hebben gesteld. Zou daar nog een reactie op kunnen komen?

De VOORZITTER: Zou u kort uw vraag kunnen herhalen of zijn het er veel?

De heer SCHAAP: Nee, ik had onder andere de vraag wat het netto allemaal gaat opleveren, al die besparingen. Ik heb een amendement en een motie ingediend.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij? Dus twee vragen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Ja, de motie en het amendement kom ik nog op. Dus daar zit uw vraag ook in. En daar zit dus voor een deel ook uw vraag in, mijnheer Schaap. En wat levert het nou allemaal op? Ja, daar heb ik helemaal aan het begin wat over gezegd, namelijk dat de plussen en minnen niet een eenvoudige rekensom is, omdat we dingen eraf hebben gehaald, weer toegevoegd, et cetera. Dus ik heb volgens mij uw vragen wel beantwoord.

De VOORZITTER: Oké, inmiddels heeft u drie keer zoveel tijd nodig gehad om alle vragen van de raad te kunnen beantwoorden, maar dat doet de raad zelf. Dat zijn alle vragen. Is alles beantwoord? Is alles volgens het college besproken? Het lijkt me handig om even kort de moties en amendementen nog langs te gaan voordat we die inhoudelijk gaan bespreken. U heeft ze allemaal bij u?

Wethouder VAN DER MEIJ: Behalve die van SRH, maar dat heb ik al aangegeven. Die wil ik graag. Ja, dat wordt voor de stemmingen, denk ik.

De VOORZITTER: Oké, nou de andere die wel voorliggen.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, ik begin met het amendement, want dat is uiteraard het meest vergaand. U vraagt in het amendement onder meer om het commercieel exploiteren van een koffiebar nader te onderzoeken door marktpartijen te betrekken. Dat is het doen van een marktverkenning en met

marktpartijen, dat kunnen we desgewenst uitvoeren. Ik wil daar alleen wel een aantal scherpe, zeer scherpe kanttekeningen bij plaatsen. Dat is dat wij nog echt de kans op een positieve businesscase zeer klein achten. Het huidige bedrag dat in de brief aan u is genoemd, ziet echt alleen op de kale huur. En als het dan gaat om het bieden van extra mogelijkheden, bijvoorbeeld extra openingstijden, dan is dat op dit moment uiteraard theoretisch mogelijk, maar ook niet zonder zeer hoge extra kosten. En daar komt de vraag van mevrouw, ik ben ook uw naam kwijt, dit is echt heel vreselijk, van de VVD om de hoek. Want er is nu gewoon, het is een koffiecorner en het is niet meer dan dat. Zo hebben we dat in het programma van de eisen met elkaar in eerste instantie vastgesteld, zo is het ontwerp ook gekomen. Als je daar meer van wilt maken, dan gaat het om een eigen toiletgroep, een afscheiding, extra beveiligingsmogelijkheden. Dat vraagt dus aanvullend ontwerp. Aanvullend ontwerp kost geld. Beveiliging is niet eens aanvullend, maar dat is gewoon doorlopend. Dus het gaat om extra kosten. Dus het onderzoek is iets waarvan we zeggen, daar kunnen we wel naar kijken, maar als dat gelijk ook iets zegt over aanvullende bouw- of ontwerpaanpassingen, daar wil ik u wel heel erg voor waarschuwen.

De VOORZITTER: Even om te concluderen, ontraadt u of bent u positief over het amendement?

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik ben positief over het amendement voor zover het gaat om een onderzoek. Als dat onderzoek ook direct tot conclusies zou moeten leiden, ontraad ik het ten zeerste.

De VOORZITTER: Helder. Dan hebben we nog twee moties en de derde die komt later.

Wethouder VAN DER MEIJ: Oh ja, twee moties, dat is waar ook. Ik moet even kijken of ik ze allebei bij me heb.

De VOORZITTER: Motie koffiebar en motie gedicht.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik ga naar motie Zuivere koffie. Dat is een motie waar we mee uit de voeten kunnen. Er zijn ook in den lande wel voorbeelden. Bijvoorbeeld bij de Sociale Dienst Dordrecht, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Die maken gebruik van een koffiebar die gerund wordt door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En via marktverkenning kunnen we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn hier in het gemeentehuis. En nou ben ik... Ja, de laatste motie van Forza!. Geen gezicht een gedicht, zo moet ik het zeggen. Het gedicht is een voorbeeld. Omdat de groene dakrand niet kan, hebben we gemeend, laten we kijken wat er wel kan. Het is een voorbeeld van een tekst of een beeltenis in het fries. En dat levert wat ons betreft een bijdrage aan de door de raad in het programma van eisen gevraagde cultuurhistorische verwijzing in het gebouw. Of dit het gedicht is? Nou, nee, niet per definitie. Het is door de polderdichter gedaan. Ik vond het wel mooi, maar het is als voorbeeld benoemd. Dus op verzoek van de raad of door middel van een participatief proces met inwoners kan daar nog iets anders van worden gemaakt. Een volledig gesloten fries, zoals Forza! nu vraagt, heeft niet onze voorkeur. Want dat geeft echt een hele gesloten indruk aan een plein, dat toch ook een beetje fris en fruitig moet zijn, zoals GroenLinks eerder heeft aangegeven. Dus die raad ik af.

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Is het nou wel of niet in het Fries?

De VOORZITTER: Dat is een goede vraag.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Het is gewoon in het Nederlands, zo'n band heet een fries.

De VOORZITTER: Ik moet eerlijk zeggen dat ik ook dacht van wat heeft de Friese taal in historisch verband met ons meer. Ik heb nog twee vragen. Ik zag eerst mijnheer Schaap en dan mevrouw Van Straten. Mijnheer Schaap.

De heer SCHAAP: Ja voorzitter, het is verbazingwekkend. Ik heb het nergens over gesloten. Ik zeg gewoon geen gedicht toepassen op die rand. Nog mooier zou het zijn geweest, die groene rand, die gaat niet door. Waarom moeten we dat gaan inruilen voor tekst die waarschijnlijk door de meeste mensen nog niet eens kan worden gelezen vanaf de begane grond. Ik zie absoluut geen meerwaarde erin om zoiets toe te gaan passen over de hele rand of een stuk ervan.

De VOORZITTER: Wilt u een vraag stellen mijnheer Schaap of is dit een inbreng?

De heer SCHAAP: Is de wethouder dat met mij eens?

De VOORZITTER: Dat is denk ik aan de raad, vermoed ik. Of wilt u daarop antwoorden?

Wethouder VAN DER MEIJ: Nou, ik heb u net gezegd dat ik de motie afraad, dus ik ben het niet met u eens maar het is uiteindelijk aan de raad, uiteraard.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil nog heel even duidelijk hebben. Als wij nu niks doen, dus u niet oproepen om inwoners te betrekken, dan wordt dit gedicht wel een feit. Of heb ik dat verkeerd begrepen?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nee, dan wordt dat nog geen feit. Dit is echt als voorbeeld nu bedoeld. En als wij verder gaan in het technisch ontwerp komen we daar bij u op terug, denk ik. Maar dan kijk ik ook nog eventjes naar mijn achterban.

De VOORZITTER: Ik voel een creatieve sessie opkomen met raadsleden en inwoners. Vijftig buikdanseressen aan de hand. Gekkigheid. Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, ik heb nog eventjes de achterban geraadpleegd. Het zou ook heel goed bij de raadswerkgroep aan de orde kunnen komen.

De VOORZITTER: Maar daar hoef je in ieder geval niet vanavond al over te beslissen. Dat is toch wel een geruststelling, denk ik. Dan denk ik dat alle vragen zijn behandeld en alle moties op die van SRH na ook door het college zijn voorzien van een repliek. Welkom terug mijnheer Spijker, we waren u kwijt. Wat fijn dat u er weer bent. Wilde u nog wat zeggen? Nee? Ja dat is inmiddels al gegeven dat antwoord. Ja, de bode heeft u tien minuten lopen zoeken. Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja dank u wel voorzitter. Het duurde even, want ik was toch even in verwarring op de laatste opmerking van de wethouder, dat dat wellicht aan de raadswerkgroep is, want zojuist heeft ze uitgelegd dat de raadswerkgroep zich beperkte tot de raadsdomeinen. Dus mijn vraag is of zij duidelijkheid kan scheppen in mijn verwarring.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Nou, ja en nee. Nogmaals, dit was mijn inzet naar aanleiding van hetgeen in het voorlopig ontwerp is toegepast. Als je kijkt naar het raadsvoorstel dat er lag, daar zit dus licht tussen. U heeft ook gevraagd, zou u het weer zo doen? Daarvan heb ik ook gezegd, nou, ik geloof het niet. Dus dit is wat dat betreft, zie het als een handreiking, maar in ieder geval als dan dus de uitleg van het oorspronkelijke raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Gezien de tijd, nou wij nemen alle tijd hoor, begrijp me niet verkeerd, wil ik heel graag ook naar de tweede termijn. Er zijn drie moties en een amendement ingediend. Ik stel voor dat we die eerst per stuk behandelen en dat we daarna kijken of er nog onderwerpen zijn die nog besproken moeten worden aangezien het stuk al vanavond ter stemming staat en we zelf de conclusie moeten gaan trekken of die rijp is voor stemming na de tweede termijn. Wilt u iets vragen mevrouw Van de Meeberg?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nou, ik heb wel een vraag aan Forza! naar aanleiding van hun amendement.

De VOORZITTER: Dat kan, die gaan we ook behandelen. Ik stel voor dat we Forza! heel kort de mogelijkheid geven om uit te leggen wat het amendement ook alweer was en dan gaan we gewoon even een rondje langs de velden om vragen te stellen en eventueel in debat te gaan met elkaar. Mijnheer Schaap, kunt u het amendement, dus niet de motie, het amendement kort toelichten?

De heer SCHAAP: Ja, natuurlijk. Het amendement, heel kort, roept eigenlijk op om te gaan onderzoeken of het ook mogelijk is om die koffiecorner commercieel te exploiteren. Heel kort.

De VOORZITTER: Nou mevrouw Van de Meeberg, u heeft een vraag.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, mijn reactie daarop zou zijn, is dat dan geen motie? Een amendement gaat over beslispunten en volgens mij is een oproep tot een onderzoek bij uitstek motie.

De VOORZITTER: Als het een wijzigingsvoorstel is op het raadsvoorstel zelf niet, maar kan het, ja, op een beslispunt dan is het een amendement.

De heer SCHAAP: Het gaat om een beslispunt, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik kan het heel even met de griffie overleggen, maar laten we vooral even vast op de inhoud verder gaan dan. Zijn er anderen nog die vragen of opmerkingen hebben? Mevrouw Van de Meeberg?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nou, laat ik dan meteen aangeven dat wij dit amendement of motie, wat het dan ook is, in principe niet kunnen steunen. Omdat het extra geld kost. Het openhouden van een gebouw buiten sluitingstijden vergt extra beveiliging en aanpassingen van het gebouw. Bovendien, wij hebben een andere motie ingediend die juist eigenlijk tot het tegenovergestelde oproept, namelijk tot het aanbrengen van social return op die plek. En ik denk dat het een niet echt heel goed samen kan gaan met het ander. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik heb even overlegd met de griffie. Het is echt een amendement, omdat het een beslispunt feitelijk wijzigt. Mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, zoals de wethouder het heel diplomatiek zei, oproepen tot onderzoek leidt in eerste instantie niet tot vertraging en ook niet tot hogere kosten. In dat

opzicht kunnen wij ermee instemmen, ook met name omdat wij wel het gevoel hebben dat er wel heel kort door de bocht is gegaan in het voorstel zoals het er nu ligt. Want we hebben horeca om ons heen, dus commercieel exploiteren van horeca op die plek lijkt gewoon mogelijk. Dus de conclusie dat dat dan niet mogelijk zou zijn, vinden wij op zich best wel vreemd. En daarom, omdat we het zo belangrijk vinden dat het een uitnodigend gemeentehuis wordt waar mensen het prettig vinden om te komen, vinden we toch dat het college toch wel iets meer uitgedaagd mag worden om naar wat meer mogelijkheden te kijken. En wat ons betreft sluit het een ook het ander niet uit. We zijn het eens met de indieners van de motie voor social return, dat als je als gemeente het goede voorbeeld kan geven, je dat natuurlijk altijd moet doen. Dus ik vind het jammer dat die twee partijen niet bij elkaar zijn gekomen en iets samen hebben gevoegd. Maar dat is op dit moment hoe wij er tegenaan kijken.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Ja, op zich, onderzoeken, daar zit best wel wat in, he? Want dan kun je ook een goede, betere afweging maken. Maar als we kijken naar de feiten waar dit dan toe zou leiden, dan zien wij wel dat dat echt wel substantiële wijzigingen zijn. Je moet een eigen ingang gaan creëren, wanden gaan plaatsen, er komt een compleet andere visie op hoe die koffiecorner ooit bedacht was en nu in het ontwerp zit. En we zitten nu in het DO. We gaan naar het TO. Het kan niet zo zijn dat dat een open ruimte is waarbij je dus zeg maar buiten sluitingstijd van het gemeentehuis nog het gemeentehuis in kan komen. En dat zien wij gewoon echt wel als een belemmering.

De VOORZITTER: Een opmerking van mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Wij willen ook niet iets aan het ontwerp enorm gaan veranderen en wij zijn niet overtuigd dat er binnen de mogelijkheden die er nu zijn, of binnen het ontwerp dat er is, niets mogelijk is.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Nee, maar dat is wat anders dan, want het amendement gaat ook over, in ieder geval de toelichting, het buiten openingstijden doen. Dus verder kijken dan de horizon die nu gedaan is door het college. En dat per definitie gaat om aanpassingen vragen. Dus dat zegt u eigenlijk: college, kijk nog eens goed naar het huiswerk dat u eerder gedaan heeft, maar u staat niet meteen achter we moeten verruimen en echt gewoon horeca te gaan creëren want dat is het dan eigenlijk.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten wordt aangesproken en daarna ga ik naar u mijnheer Sulmann. Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja dank u wel voorzitter. Nou ik denk hier gewoon eventjes heel even hardop maar misschien zijn de kosten daarvoor voor een ondernemer interessant genoeg om die te dragen om daar wel iets mogelijk te maken.

De VOORZITTER: Dan heb ik nog twee interrupties. Dan ga ik eerst naar mijnheer Sulmann en dan mevrouw Hup.

De heer SULMANN: Ja even op dit punt, want er wordt gezegd dat het onderzoek dat gedaan is, maar er is dus al onderzoek gedaan naar het… Er is onderzoek gedaan naar het commercieel exploiteren van een koffiecorner daar en er wordt hier gezegd: u moet verder kijken dan alleen een koffiecorner, maar er is dus onderzoek gedaan. Maar zegt u dan dus eigenlijk dat het onderzoek verkeerd is gedaan

en dan dat er een volgend onderzoek moet komen dat meer dan richting een resultaat gaat dat dan beter naar uw wensen toe gaat. Is dat uw wens?

De VOORZITTER: Is dit een vraag aan mevrouw Van Straten? Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. We lezen in het stuk dat er wordt geconcludeerd dat het commercieel uitbuiten niet mogelijk is daar, of te duur is. Ja, maar we zien om ons heen dat er kennelijk ondernemers zijn die wel mogelijkheden zien om rond het Stadhuisplein horeca te exploiteren. Dat vinden wij lastig, om die aan elkaar te koppelen. En we zien verder ook totaal geen onderbouwing of iets dergelijks daarvan. En we zien ook niet dat er ondernemers zijn betrokken bij deze conclusie. Dus in dat opzicht roept het bij ons wel op om daar eens wat meer duidelijkheid over te geven.

De VOORZITTER: Ik ga even het rijtje af, want iedereen wil inmiddels op mevrouw Van Straten reageren, terwijl het eigenlijk een interruptie op het CDA is. Het wordt lekker ingewikkeld. Ik ga eerst naar mevrouw Hup, want die heb ik verkeerd begrepen.

Mevrouw HUP: Ja, geeft niet. Voorzitter, ik hoop ook dat ik het nu niet verkeerd begrijp waar ik nu op ga reageren. Wat ik in ieder geval wil zeggen is dat de motie Zuivere koffie in ons opzicht nog een beetje te vroeg is. Ik denk dat het juist goed is dat er eerst een onderzoek komt vanuit de sector zelf, en dat we dan pas gaan kijken naar interne oplossingen. Zeker geen slechte motie, maar komt ons wat vroeg. En waar die dan nu in moeten worden geframed laat ik aan u voorzitter.

De VOORZITTER: Dat is wat ik bedoel met verkeerd begrepen. Ik dacht dat u een interruptie wilde doen, maar dit is een inbreng. Dus ik wil echt alleen interrupties op mevrouw Van Straten. Dat was volgens mij mevrouw Kamsteeg en daarna mevrouw Van de Meeberg. Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dank u wel voorzitter. Dat was inderdaad voor mij ook al een paar sprekers geleden op mevrouw Van Straten, want ik had eigenlijk een vraag aan haar, want zou het niet kunnen komen dat andere horeca daar wel kan, omdat die gewoon zeven dagen in de week open kunnen zijn? En dat maakt een businesscase natuurlijk wel heel anders.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten?

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dat zou best kunnen. En daarom roept die motie ook op om verder te kijken en naar andere mogelijkheden en nogmaals misschien zien ondernemers daar wel brood in om het maar even simpel te zeggen. Dus ja, het onderzoek dat tot nu toe is gedaan is wat de VVD betreft heel summier en lijkt zelfs gericht op het voorkomen op deze manier en andere, bijvoorbeeld horeca met social return mogelijk te maken. Dus dat willen we in ieder geval uitsluiten.

De VOORZITTER: Mevrouw van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Oh, dat klinkt als een insinuatie. Maar goed, ik dacht ik help mevrouw Van Straten even, want die had het over uitbuiten en ik denk eigenlijk dat ze uitbaten bedoelde, dat dat een spraakverwarring was. Maar nu ik toch het woord heb, mevrouw Hup had het net over, misschien is het handig als er eerst een onderzoek komt. De motie Zuivere koffie roept op tot een onderzoek.

De VOORZITTER: Wilt u daarop reageren mevrouw Hup?

Mevrouw HUP: Ja, nou inderdaad, dat klopt en wij roepen ook op om een onderzoek alleen dan vanuit een andere hoek.

De VOORZITTER: Oké, sorry die moest ik even verwerken. Mevrouw Woolthuis, volgens mij zag ik een snel handje.

Mevrouw WOOLTHUIS: Klopt, dank u wel voorzitter. Ja, eigenlijk willen wij ons aansluiten bij de woorden van mevrouw Van Straten, want ook wij vinden dat het onderzoek nogal eenzijdig is gedaan en juist het feit dat er geen ondernemers of een Koninklijke Horeca Nederland bij betrokken is, maakt dat de conclusie natuurlijk niet, ja dat het voor ons niet volledig onderbouwd is waarom commercieel uitbaten daar uitgesloten zou zijn, maar wij zien ook heel veel in het sociale aspect. Dus eigenlijk vinden wij ook heel erg jammer dat deze moties niet gewoon gecombineerd kunnen worden. Laat het allebei onderzoeken en dan kunnen wij als raad daar een beslissing over nemen.

De VOORZITTER: Nu lopen twee dingen door elkaar. We hadden het initieel over het amendement van Forza! En nu gaat het volgens mij ook over de motie koffiebar zuivere koffie. Mijnheer Schaap?

De heer SCHAAP: Als ik zou mogen reageren, voorzitter, gewoon algemeen over dat amendement. Als ik het zo hoor van in ieder geval één tegenstander van het amendement. Ja, het is gewoon zonde om daar een dode hoek te creëren na sluitingstijden, laat ik dat als eerste zeggen. Zo'n koffiecorner is juist bedoeld voor meer levendigheid en dat kan op de ene manier, maar ook op de andere manier. En dat is eigenlijk wat we beiden willen, heb ik zo het idee. We roepen beiden op tot een onderzoek. En ik vind het jammer dat D66 zegt het is 'my way or the highway'. Waarom zouden we niet op beide wegen kunnen rijden? Ik vind het ook jammer dat die uitreik niet eerder is gedaan. Ik heb de motie via raadsinformatie gezien, niet eerder betrokken naar alle woordvoerders. Dat vind ik dan wel jammer. Dan hadden we inderdaad kunnen kijken wat er mogelijk was van tevoren. En wat ik eigenlijk nu mis is de reden voor ons amendement, en daar ga ik weer in herhaling, maar ik ga het toch doen, is inderdaad omdat er heel snel conclusies zijn getrokken. Koninklijke Horeca Nederland is er niet bij betrokken geweest. Er zijn heel veel ondernemers niet betrokken geweest. Laten we nou eens verdiepen, om te betrekken hoe zij dat zouden willen inrichten? En hoe zien zij dat? Misschien kunnen we er wel zelfs heel veel uithalen. En misschien kunnen ze zelfs wel beide plannen die we hebben, dat er een ondernemer is die dat wil combineren.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, ik denk dat ik dat wel eens ben met mijnheer Schaap. Het hoeft elkaar niet per se uit te sluiten. Je kan commercieel en social return combineren. Ik heb wel problemen met buiten de openingstijden van het raadhuis. Dus ja, misschien kunnen we elkaar vinden, maar niet als het gaat als het in een amendement staat dat het ook buiten de openingstijden moet gaan. Dan zou ik oproepen om een motie ervan te maken en te kijken waar we elkaar kunnen vinden. Helemaal geen probleem, misschien kunnen we dan nog even schorsen straks, of tijdens de schorsing even elkaar opzoeken. Maar zolang het een amendement is waarin staat dat het buiten de openingstijden van het raadhuis of gemeentehuis moet plaatsvinden, kunnen we dat niet steunen in ieder geval.

De VOORZITTER: Technisch dient u straks voor de stemmingen pas het amendement en de moties in. Dus u kunt nog gewoon alles wijzigen wat u wilt, alleen dan zal daar waarschijnlijk nog even een korte toelichting op moeten komen met een korte reactie van het college, maar dat is mogelijk. Dus laten we in ieder geval de stukken bespreken zoals die nu voorliggen. Het amendement is volgens mij nu voldoende besproken. Dan gaan we door naar de motie koffiebar zuivere koffie, noem ik het maar even. Mevrouw van de Meeberg, doet u dat?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik denk dat die voldoende is toegelicht, dat iedereen hem heeft kunnen lezen. Dus als er nog vragen over zijn, dan hoor ik ze graag.

De VOORZITTER: Het hoeft natuurlijk niet, als die duidelijk is en iedereen heeft er al wat over gezegd, dan gaan we gewoon door naar de volgende. Dat is het geval. Ja, dan gaan we naar motie gedicht. Dan gaan we volgens mij weer naar Forza! of niet?

De heer SCHAAP: Ja, zeker voorzitter. Ik heb hem ingediend. Ja, er is al een en ander over gezegd, laat ik kort zijn. Het staat ook in de motie, het is nog niet definitief. Het staat er inderdaad in als voorbeelden. Maar ik wil ook het definitieve voor zijn, want anders krijgen we straks bij andere conceptbesprekingen en voorlopige ontwerpen die discussie weer. Ik wil eigenlijk gewoon een discussie voor zijn. Dus om nu al bij voorbaat te zeggen dat dit iets is wat we gewoon niet willen. Kom maar met andere plannen die mooier zijn, beter zienbaar, aantrekkelijker zijn voor onze inwoners bij dat raadhuis. Iets op gezichtsniveau.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ik zit even goed te lezen wat er precies in de motie staat. Maar bijvoorbeeld als we de cultuurhistorische binding willen aangeven of bijvoorbeeld onze kernen. Stel, er komt een idee, op een mooie manier gaan we al die 31 kernen een plek geven op die rand. Dat maakt uw motie onmogelijk, want u zegt gewoon helemaal geen tekst. Ik denk dat u echt heel erg…

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter, mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Sorry, voorzitter, dat de heer Schaap van Forza! heel erg in het hoofd heeft gehad, dat gedicht, maar er zijn natuurlijk heel veel andere creatieve mogelijkheden met letters.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert, GroenLinks, en dan gaan we verder.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik ben niet alleen dichter, maar ook een grafisch ontwerper. Ik vind het dus heel moeilijk om me niet geraakt te voelen door het uitgangspunt dat tekst niet leesbaar is, niet esthetisch mooi zou kunnen zijn. En de overweging dat het uitzoeken van een geschikte tekst onmogelijk is, omdat teksten na jaren hun relevantie kunnen verliezen. Ja, er zijn ook heel veel teksten die na millennia hun relevantie nog niet hebben verloren. Dus dan denk ik, sorry, maar hier gaan wij zeker niet mee instemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Wij hadden het liefst de groene dakrand gehad. En nu we dat los moeten laten, denken we wel dat het leuk is om te kijken naar wat voor invulling we wel kunnen geven. Ik wil daarbij gedichten natuurlijk niet uitsluiten. Sterker nog, ik denk dat het goed is om samen met de inwoners van de Haarlemmermeer te kijken wat we daar in gezamenlijkheid kunnen aanbrengen.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Om bij dat gedicht te blijven. Misschien, ik had er eentje bedacht voor mijnheer Schaap en wellicht kan ik hem op andere gedachten brengen met een kort gedichtje. Dat is 'dit raadhuis is niet te koop of te huur, maar de bouw is veel te duur.' Nou, misschien is dat wat dat u zegt nou, daar stemmen we mee in. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere partijen? Ja, mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft is alleen raadhuis en Haarlemmermeer wel heel karig. Dus we zouden er graag iets moois van maken. Dus wat dat betreft, en ik begrijp dat het college dat ook wil en dat het daarnaar op zoek gaat. Dus wat dat betreft zullen wij niet instemmen met die motie.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Sulmann.

De heer SULMANN: Ja, dank u wel voorzitter. Volgens mij, er is ook vorige keer gezegd bij die bijeenkomst, dat hele technische dingen, zoals ladekasten en bureaus en ik denk ook dit, bij het technisch ontwerp komt. Dus volgens mij gaan we het hier nog over hebben. En misschien ook een tip voor de volgende keer, net zoals in heel veel websites die nog niet klaar zijn, zet er dan de tekst Lorem Ipsum op. Dat helpt een boel, want dan snapt iedereen dat het een voorbeeld is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Of homo non urinat in ventum, dat is ook een hele leuke. Even kijken, GEZOND Haarlemmermeer hebben we gehad. Zijn er nog andere partijen? Ja, u krijgt het slotwoord. We gaan eerst nog even kijken of er anderen zijn. Dat is niet het geval. Nou, mijnheer Schaap, u wordt op uw wenken bediend.

De heer SCHAAP: Ja, voorzitter, ik hoor angst dat ik met een motie oproep om helemaal niks verder op het raadhuis te willen. Dat is niet waar. Als mijnheer Beusenberg een motie met die tekst indien, ik steun hem, zeker. Vind ik wel een grappige tekst. We kunnen zelfs toekomstgericht kijken, misschien dat we er al stadsdeelkantoor Amsterdam op kunnen zetten. Dan kan hij echt heel lang mee. Het liefst wil ik met een motie echt alleen tekst en gedichten uitsluiten, maar ik wil geen andere symbolen ermee uitsluliten. Dus zoiets als wat we daar hebben hangen, onze historische symbolen, die kunnen we erop plaatsen. Misschien kunnen we die platen ophangen, dan hebben we toch een groene rand. Ja, een hele groene rand, die moet toch gerecycled worden op een gegeven moment. Ik ben voor verlichting, ik ben voor kunst, alles wat creatief is, maar ik denk niet dat tekst geschikt is voor op een raadhuis. Misschien wel in het raadhuis ergens, maar aan de buitenkant zie ik daar én geen meerwaarde in, ik ben bang dat daar verwarring op komt, én ik ben ook bang voor de mensen die dat niet kunnen lezen, zich er niet in kunnen vinden, dat daar ook weer heel veel discussies over gaan komen.

De VOORZITTER: Dan hebben we nu twee moties en een amendement besproken. Dan hebben we nog een motie van SRH, Bouwen raadhuis 3.0. Kunt u die kort toelichten?

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Nou, via u natuurlijk. Maar ik heb hem eigenlijk al een beetje voorgeschoteld. De bedoeling is van deze motie dat wij als raad bij de beslissing informatie krijgen van een paar onafhankelijke partijen die de bestekken nagecalculeerd hebben. En ik denk dat wij dan heel veel goedkoper uit zijn als dat gebeurt. Want kijk, je kan een aanbesteding doen en de jongens en meisjes uit de vastgoedwereld en aannemers, die hebben natuurlijk ook al, en die lezen morgen ook weer in de krant van € 75 miljoen. Nou geloof me, dat wordt echt geen € 74 of € 73 miljoen. Ik vind dat die bedragen eruit gehaald moeten worden en dan met een reëel aanbestedingsbestek de markt opgaan. En ik denk dat wij, want anders zou ik het niet zeggen, daar hele goede zaken kunnen doen voor de gemeente Haarlemmermeer, dat hoeven wij zelf niet te doen, maar we kunnen dat in handen geven van deskundigen.

De VOORZITTER: Voordat wij, want ik zag al wat handjes omhooggaan, een rondje gaan, wil ik het college eerst het woord geven, omdat daar inmiddels een antwoord op is, een advies.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel voorzitter. De motie amendeert eigenlijk een beslispunt, het eerste beslispunt namelijk in het raadvoorstel. Dat kan dus niet met een motie, maar dat zou dan een amendement moeten zijn. Maar op het moment dat we de motie/amendement zouden volgen, kunnen we de stelpostindexatie niet gebruiken, die wel van groot belang is in de kostenontwikkeling zoals we die aan u voorgelegd hebben. En dat is ook nu de laatste keer dat dat kan, dus als we die niet gebruiken, dan wordt de stelpost opgeheven. Op basis van het technisch ontwerp/bestek, als dat afgerond is, dan komen we bij de raad om krediet aan te vragen. Dus de procesvolgorde die u nu voorstelt klopt niet. En zonder het krediet kunnen we niet gaan aanbesteden. Dus ik raad deze af.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter, daar wil ik toch wel even op reageren. Dat vind ik vreemd wat de wethouder nu zegt, want kijk je kunt… Er is al € 70 miljoen de vorige keer toegezegd toch? Nou dat is nog mooier en er is in ieder geval destijds over die € 70 miljoen gesproken, nu wordt er over €75 miljoen gesproken. Maar, kijk ik ben er van overtuigd dat als het bestek klaar is en je weet wat je definitief wilt, dan kun je daar een deskundige op loslaten, of misschien wel drie deskundigen om te kijken wat dat kost. Want die vier, als ik u hoor zeggen de bouwkosten die zijn geraamd op € 50,8 miljoen is dat inclusief of exclusief btw? Ik neem aan exclusief btw. Maar dan praat je over € 3.175,00 per vierkante meter. Dat is veel te hoog. Dat is gewoon veel te hoog, daar ben ik van overtuigd. Ik denk dat je in de luxe tussen de € 2.000,00 en € 2.500,00 per vierkante meter kwijt bent.

De VOORZITTER: Punt van orde? Nee.

De VOORZITTER: Ja, dat dacht ik. Sorry mijnheer Beusenberg, maar ik dacht dat er een punt van orde werd gemaakt, omdat er weer getallen werden genoemd. Mevrouw Van de Meeberg. Nee, mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nou, ik kom af en toe niet op een naam en u met de verkeerde namen, zo zijn we een leuk setje vandaag. Er is alleen een raming gegeven. Er is, en dat is wat continu gezegd wordt, er is nog geen krediet aangevraagd. Dat kan pas aangevraagd worden op het moment dat het technisch ontwerp is opgesteld. Dat technisch ontwerp wordt natuurlijk opgesteld met deskundigen. Dat wordt niet door mij opgesteld. Laten we dat vooral niet doen. Dus die deskundigheid is er en daarbij komt dan ook dat in die kostenraming, nu ook nog, alsmaar van externe deskundigheid gebruik is gemaakt, namelijk IGG, die daar op raamt. Ik zie nu dat het bestek ook door IGG wordt geraamd en we willen daar ook nog een second opinion op loslaten en dan pas het krediet aanvragen. Dus er wordt echt met heel veel waarborgen naar dat krediet gekeken voordat ik bij de raad terugkom.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, er zijn een aantal andere partijen die ook even willen reageren. Ik ga even naar de andere partijen, houd even uw vraag vast. Mevrouw Van de Meeberg en dit keer heb ik hem goed.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, dank u wel voorzitter. Hoewel u mij ook mevrouw Van der Meij mag noemen, dat vind ik helemaal niet erg. De Wet openbare overheid, juist, de Wet open overheid, dank u wel voorzitter, die schrijft ons voor dat we echt zoveel mogelijk openbaar moeten maken wat openbaar kan worden, tenzij er natuurlijk grote belangen, veiligheid in het geding komt, of sommige bedragen houden wij geheim. Maar wat je openbaar mag maken, moet je ook openbaar maken als overheid. Wil je een betrouwbare overheid zijn, moet je jezelf natuurlijk ook aan de wet houden. Dus wat dat betreft denk ik dat, mijnheer Beusenberg, die volgens mij ook heel erg voorstander is van een zo transparant mogelijke overheid, dat handig is als dat waar we openbaar over kunnen zijn, dat we

daar ook openbaar over zijn. Ik begrijp wel de intentie van mijnheer Beusenberg, maar dan snap ik niet dat hij vervolgens zelf de hele tijd bedragen gaat noemen over vierkantemeterprijzen en dat soort dingen. Dat spreekt een beetje tegen dan op dat moment. Want wij kunnen de motie of amendement, wat het ook is, niet steunen.

De VOORZITTER: Korte reactie mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Nou, totaal niet, want er werd een bedrag voor de bouwkosten € 50,8 miljoen genoemd door de wethouder nota bene. We weten dat dat gebouw 16.000 m^2 is, dus het is een heel makkelijk rekensommetje. Nou ja, als dat niet genoemd mag worden. Ik hoorde de wethouder zeggen, daar wil ik dan even op inhaken, dat de kantoren dan nog goedkoper zijn, of marginaal minder dan de normale vierkantemeterprijs. Je zoekt op internet. En wat kost een kantoorbouwer? Een luxe kantoorbouwer kost tussen de € 1.500,00 en € 2.000,00 per vierkante meter. Dus waar praten we over? Maar als de wil er niet is en je wilt tientallen miljoenen te veel gaan betalen, ik zou zeggen ga je gang, maar niet via SRH.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Beusenberg. Dan gaan we naar mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, zoals ik net al heb gezet, staat er ook iets in deze motie wat niet terecht is. We hebben destijds gevraagd, laat er ook een onafhankelijke deskundige naar kijken en die kijkt er dus naar. Dus dat deel is al getackeld, om maar zo even te zeggen. Ik heb me eigenlijk ook verbaasd, net zoals mevrouw Van de Meeberg, dat u eigenlijk een soort oproept tot niet-transparant zijn daarover. En het moeilijke daarin vind ik ook, maar misschien heb ik het verkeerd begrepen, dat mijnheer Beusenberg oproept tot we gaan eerst allemaal vertellen wat we graag willen, en dan op het laatst gaan we pas kijken wat dat kost. Ik denk dat het heel zorgvuldig is dat we tijdens dat proces ook kijken wat het kost, omdat we anders misschien voor een verrassing komen te staan waardoor we niet meer terug kunnen. Dat zou ik willen voorkomen. We lopen nu dat proces wat mij betreft zorgvuldig.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Ja, dank u wel voorzitter. Want dat laatste punt van mevrouw Van Straten wilde ik eigenlijk ook maken. Ik hoorde mijnheer Beusenberg zeggen 'ja, pas als wij hebben vastgesteld wat wij willen dan wordt er een bestek gemaakt en dan moet het pas worden aanbesteed'. En daar moet dan uit blijken wat het gaat kosten. Ik kan niet bepalen wat ik eigenlijk wil als ik geen idee heb wat dat kost.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u voorzitter. Ik ga het nog één keer proberen. En dat is het volgende over transparantie. Als er één partij transparantie beoogt, dan is SRH dat. Ten tweede, wij doen dit niet voor onszelf. Wij doen dit voor de inwoners van de gemeente Haarlemmermeer. En wij proberen een prachtig mooi nieuw raadhuis te krijgen, of te laten bouwen. En dan zitten daar vierkantemeterprijzen aan. Nogmaals, die vierkantemeterprijzen die hier berekend worden, zijn naar mijn mening en die van mijn architect die ik vandaag gebeld heb, vanavond voor de vergadering, veel te hoog in vergelijking met de bedragen die nu genoemd worden, dus ik zou zeggen stem tegen die motie, maar ik zou voorstemmen, want op het moment dat je voorstemt en je hebt drie onafhankelijken die dat bestek, dus die de totale kosten gaan berekenen via de huidige markt of op het moment dat je gaat bouwen de huidige marktprijzen, dan kom je tot een bedrag en dan kom je en dan kom je tot een bedrag dat reëel is maar dit zijn geen reële bedragen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg, u krijgt twee vragen. Eerst van mevrouw Van Straten en dan mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw VAN STRATEN: Niet zozeer een vraag, ik wilde erop reageren. Sowieso dat iedereen hier in de raad het voor de inwoner doet. En verder, is er een deskundig advies? Ik kan het niet vaak genoeg herhalen. U zegt nu, u roept iets uit de losse pols, dat dat niet klopt. En dan vraagt u van ons…

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter, mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: En dan vraagt mijnheer Beusenberg aan ons als raad om op basis van een telefoontje dat u vandaag heeft gepleegd met iemand dat advies van een deskundige en die berekening in de wind te slaan. Ja, ik heb daar erg veel moeite mee dus ik ga ervan uit dat dat advies goed onderbouwd is en dat we daar van uit kunnen gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb via u een vraag aan de heer Beusenberg, want ik hoor net dat hij een architect gebeld heeft en op internet kijkt hoe duur het is om een kantoor neer te zetten. Ik vroeg me eigenlijk af of mijnheer Beusenberg het daar ook over de sloopkosten heeft gehad.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, de sloopkosten?

De heer BEUSENBERG: Nee, want daar zou ik een ander bellen mevrouw, via de voorzitter. Die architect loopt hier in de gemeente Haarlemmermeer. Hij heeft tientallen projecten hier gemaakt in Haarlemmermeer en hij loopt al ruim veertig jaar mee. Dus dat op de eerste plaats. En op de tweede plaats, we kunnen zogenaamd weer proberen de lachertjes op de hand te halen. Dat werd de vorige keer ook gedaan. Op 14 mei 2020 werd dat ook gedaan. Toen waarschuwde ik al voor kostenoverschrijdingen. Dat was dan al € 12,5 miljoen. Ik voorspel hier weer 10, 15, misschien wel € 20 miljoen, Forza! had het over € 125 miljoen, dus dan zit je op € 55 miljoen of € 50 miljoen overschrijding. Maar dat er overschreden gaat worden is een ding dat zeker is en dat probeer ik te voorkomen door deskundigen in te huren, zodat je onafhankelijk een berekening kan laten plaatsvinden en daar laat ik het bij en dat was het voorzitter. Ik ga me hier niet meer verder druk over maken. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dat is dan jammer want ik had toch nog een vraagje voor de heer Beusenberg via u, want mevrouw Van Straten heeft ook al verschillende keren aangegeven dat er deskundigen bij betrokken zijn. Maar bent u het niet met mij eens dat in de kosten de sloopkosten wel degelijk verwerkt zijn?

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ik hoorde het u zeggen en ook al zou dat zijn bij de bouw, want ik heb de bouwkosten gehoord, € 50,8 miljoen. Als daar de sloopkosten bij zitten, wat was dat? € 1,8 miljoen uit mijn hoofd. Klopt dat? Ik heb geen idee maar ik dacht dat ik in het verleden dat… Nou, dan vraag ik het hierbij aan de wethouder. Wat zijn de sloopkosten?

De VOORZITTER: We zitten in de tweede termijn, dat gaan we niet doen. Geen bedragen.

De heer BEUSENBERG: Dank u, dat was het.

De VOORZITTER: Dan u wel. Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja, tot slot voorzitter, hier over dit onderwerp denk ik. Nou, ik heb in ieder geval gehoord dat de deskundige die we eerder hebben gevraagd, is ingezet en dat die weer wordt ingezet en dat er zelfs nog een second opinion plaatsvindt. En vervolgens gaan er vijf onafhankelijke deskundigen naar kijken, dat heet namelijk gewoon een aanbesteding, waarin de marktwerking zijn werk gaat doen. En laten we hopen dat mijnheer Beusenberg dan gelijk krijgt. En dan gaan we dat zien in een heel mooi aanbestedingsvoordeel, maar dat is echt een tombola. En het enige wat we kunnen doen, dat heb ik ook in mijn bijdrage gezegd, is die aanbesteding zo aantrekkelijk mogelijk maken en bijvoorbeeld dat voorstel van het te combineren met onderhoud, dat is al een hele goede stap want dan wordt het alleen maar interessanter om een winnende prijs neer te leggen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van der Peet. Dan is de motie voldoende behandeld. Dat is… Ja, oké. Dan zijn we een kwartier uitgelopen, we hebben nog wel ruimte. Alle moties en amendementen zijn inmiddels behandeld. Zijn er nog andere zaken die de raad wil bespreken? Dat is niet het geval. Dan kijk ik even rond, is alles voldoende behandeld? Is het rijp voor stemming? Dat is het geval. Het is geen officiële stemming, maar even peilen. Dan wil ik u hartstikke bedanken. Ja, wilt u nog wat zeggen? Of bent u gewoon heel blij? Oké. Dan ronden we deze sessie af. Belangrijk, de sessie is afgesloten en ook meteen vanavond om 22.15 uur wordt het ter stemming gebracht. Vergeet niet uw amendement of motie in te dienen voor de stemmingen. Ik sluit deze sessie.